

Brev från Cosmos

Det finstilta

Villkor

Genom att läsa den här texten eller få den uppläst har du inte gått med på någonting alls. Vi uppmanar till måttlig motion, gott te, mer kakor och en positiv inställning. I händelse av vadsomhelst är alla i redaktionskommittén kroniskt oskyldiga (botemedel mot detta är ej att vänta). För övrigt anser vi inte att Kartago behöver förstöras. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Mauris elementum rhoncus arcu. Nam aliquet, erat nec tincidunt ultricies, arcu felis tincidunt quam, id tincidunt mi urna eu diam. Phasellus eget diam eu sapien faucibus blandit ac nec nibh. Praesent in facilisis justo. Phasellus et nibh vitae ante pretium rhoncus. Vivamus aliquet massa eget tortor blandit commodo. Suspendisse viverra interdum purus, et porttitor mauris dictum et. Nam ut nibh non risus cursus pulvinar eu sed neque. Nunc sagittis porttitor fringilla. Sed sagittis ipsum nisi, nec blandit sapien sodales at. Praesent elementum dictum sapien, sed interdum tellus ultricies non. Quisque vel varius justo, ac mollis turpis.

Redaktionskommittén

Bakom den här publikationen ligger ett antal engagerade entusiaster på lur och väntar — titta bakom skärmen så kanske du ser någon av dem. I alfabetisk ordning är Patrik Centerwall, Peter Bengtsson, Sandra Petojevic och Louise Bengtsson Rylander alla något i överkant entusiastiska. Vi hoppas ni har mycket nöje av vår novelltidsskrift!

Upphovsrättsinformation

Novelltidsskriften "Brev från Cosmos — volym 5", ansvarig för utgivningen är redaktionskommittén. Inkluderade verk © respektive upphovspersoner.

- Framsida: © 2017 Peter Bengtsson
- Novell: Priset på tid © 2017 Fredrik Persson
- Novell: Den målade marmorstatyn © 2017 Aleksandra Petojevic
- Novell: Tempus fugit © 2017 Per Wilkesson
- Novell: Flammornas vän © 2017 Finn Cederberg
- Novell: En timme av min tid © 2017 Anna Blixt
- Novell: Okysst Annabel © 2017 Lupina Ojala
- Novell: Caradrius © 2017 Henrik Johansson
- Illustrationer till noveller © 2017 Aleksandra Petojevic

Utgivning

Publikationsdatum 2017-12-11

Göteborg, Sverige

ISSN: 2002-6870

Innehåll

Det finstilta.....	2
Villkor.....	2
Redaktionskommittén.....	2
Upphovsrättsinformation.....	2
Utgivning.....	2
Förord.....	4
Författarpresentationer.....	5
Fredrik Persson.....	5
Sandra Petojevic.....	5
Per Wilkenson.....	6
Finn Cederberg.....	6
Anna Blixt.....	7
Lupina Ojala.....	7
Henrik Johansson.....	8
Priset på tid.....	9
Den målade marmorstatyn.....	14
Tempus Fugit.....	23
Flammornas vän.....	32
En timme av min tid.....	37
Okysst Annabel.....	45
Caradrius.....	50
Bokrecensioner.....	59
Barrfiolernas rike.....	59
Ingrid.....	60
Zonen vi ärvde.....	61
Västsvenska föreningar för science fiction och fantasy.....	63
Club Cosmos – Göteborgs litterära science fiction-förening.....	63
Mithlond – Göteborgs Tolkiensällskap.....	63
Steampunk Göteborg – För de steampunkintresserade.....	64
West Coast Trekkers – Förening som visar Star Trek på bioduk.....	64
Kalendarium.....	65
Adjöss och tack för fisken.....	66

Förord

”This is no time to argue about time! We don't have the time.”

-Counselor Deanna Troi, Star Trek: First Contact

Tidsresor har alltid fascinerat. Möjligheten att uppleva en annan tidsepok, få reda på hur det var i framtiden eller kommer att bli i det förflutna lockar naturligtvis vår fantasi och får oss att fundera kring både det ena och det andra.

Det är inte så märkligt att en av de första klassiska science fiction-historierna handlar om tidsresor, men långt innan HG Wells skrevs sin berömda roman, långt innan science fiction egentligen fanns som koncept så berättades historier om tidsresor.

Vi behöver antagligen åka ganska långt tillbaka i tiden för att hitta den första historien om en tidsresenär, men varför göra det när Brev från Cosmos bjuder på sex nyskrivna noveller om tidsresor?

Som om det inte skulle räcka så har vi också nöjet att publicera en liten bonusnovell i form av vinnaren i årets upplaga av Fantastiknovelltävlingen. Vi hoppas att även denna novell med titeln *Caradrius* ska smaka.

Mycket nöje nu kära läsare så syns vi i framtiden! Eller dåtiden! Eller samtiden! Om och när vi får tid!

- Redax

Författarpresentationer

Fredrik Persson

Fredrik Persson debuterade 2012 med *Du kanske inte vet det, men döden spelar faktiskt inte handboll*, en urban fantasy för ungdomar som även följdes upp 2013. Han har även gett ut e-novellen *Skrapljud*. I sitt skrivande rör sig Fredrik fritt mellan science fiction, fantasy och skräck. Han lockas av fantastikens oändliga möjligheter att bryta gränser.

Till vardags arbetar Fredrik som advokat med inriktning på immaterialrätt. Han medverkar även i Fantastisk Podd.

Websida: [Bakom tangenterna](#)

Twitter: [@fredrikpersson](#)

Till den här novelltidsskriften har Fredrik bidragit med [Priset på tid](#)

Sandra Petojevic

Sandra Petojevic är fil.mag. i konst- och bildvetenskap inom ramen för kulturvetenskap, och hon debuterade 2008 med den första delen i fantasytrilogin *Maktens tiaror* som hon även illustrerat själv. Hon gav ut den på sitt eget förlag och trilogin som fullbordades 2010, fokuserar på äventyr och kulturkrockar samt problem med maktgalenskap och sexism. Och i Sandras fantasyvärld Artezania förekommer även starka kvinnliga karaktärer.

I dag är hon bosatt i Majorna och arbetar på Navtor Nautic AB som sjökortsrättare, där hon korrigerar brittiska papperssjökort över hela världens hav, kuster och floder. Dessa sjökort används i yrkessjöfarten av bl.a. lastbåtar, tankers och passagerarfartyg. Sandra är den enda yrkesverksamma sjökortsrättaren i Sverige, efter att kollegan i Stockholm på Nautiska Magasinet avlidit 2012. Att rätta sjökort är ett tålmodskrävande småpill, därför extraknacker Sandra även som korrekturläsare, och det är också hon som illustrerar novellerna här i *Brev från Cosmos* ända sedan dess allra första nummer.

Websida: [erkezzaar.tsudao.com](#)

Till den här novelltidsskriften har Sandra bidragit med novellen [Den målade marmorstatyn](#).

Per Wilkenson

Per Wilkenson är tidigare publicerad i novellantologierna *På denna grund* (Whip Media, 2015) och *Grimm Darker* (Marchetti förlag, 2017). Med sin bakgrund som psykolog är han ofta intresserad av att i sina berättelser utforska de mörka sidorna av det mänskliga psyket, vilket har resulterat i diverse fantastiknoveller under de senaste åren. Under 2017 påbörjade han det tidskrävande projektet att utforska den svenska västkusten efter zombieapokalypsen. Han är själv väldigt nyfiken på vad han kommer att hitta där.

Till den här novelltidsskriften har Per bidragit med novellen [*Tempus fugit*](#).

Finn Cederberg

Finn Cederberg, född 1973, växte upp i Sköldinge, men bor i dag utanför Stockholm. Finn är skogsmästare. Han skriver helst om när vardagens gränser korsas av det orimliga. Finn har tidigare medverkat i antologierna *Bländverk*, *Mörkerseende* och *13 Svarta Sagor om superhjältar* och har gett ut novellen *Saltus* via Epok förlag.

Websida: www.finncederberg.se

Blog: journal.finncederberg.se

Till den här novelltidsskriften har Finn bidragit med novellen [*Flammornas vän*](#).

Anna Blixt

Anna Blixt (född Svensson) debuterade redan under gymnasietiden på 90-talet med mindre publiceringar av dikter och vinster i nationella novelltävlingar. Att skriva fantasy har funnits i hennes liv ända sedan hon läste Tolkien på mellanstadiet. Det var en särskild fascination vid kartan som startade det egna skrivandet. Efter att ha läst färdigt Ringen så ritade hon sin egen karta och medan den växte fram och platserna fick namn så började små historier dyka upp, som sedan skrevs ner för hand i stora blåa anteckningsböcker.

Första romanen *Fredens pris* skrevs i Linköping under högskoletiden och smygdebuterade som e-bok och print-on-demand 2009 under pseudonymen Högberg. Det var ett viktigt steg i att förverkliga en livslång dröm, lägga den första boken bakom sig och äntligen kunna kalla den för färdig.

Foto: Mattias Blixt

Websida: www.vangrind.se

Google+: [+AnnaBlixt](https://plus.google.com/+AnnaBlixt)

Till den här samlingen har Anna bidragit med novellen [*En timme av min tid*](#). Novellen utspelar sig i samma värld som *En historia om tokar, muttrar och bakverk*, vilken publicerades i Brev från Cosmos #3.

Lupina Ojala

Lupina Ojala är en fantasyförfattare som gärna flirtar med steampunk, dystopi och rysare. Hon har skrivit två fantasyromaner — *Tårpilens år* och *Toner av guld* — samt medverkat i ett flertal antologier. Bosatt på Hisingen driver hon Catoblepas förlag och frilansar som formgivare.

Websida: lupinaojala.se

Twitter: [@LupinaOjala](https://twitter.com/LupinaOjala)

Google+: [+CinnaLupinaOjala](https://plus.google.com/+CinnaLupinaOjala)

Facebook: [Lupina Ojala](https://www.facebook.com/LupinaOjala)

SF-Bok: [Böcker hos SF-bokhandeln](#)

Till den här novelltidsskriften har Lupina bidragit med novellen [*Okysst Annabel*](#).

Henrik Johansson

Henrik Johansson föddes 1973 och bor i Malmö. Efter tio år som kock sadlade han om och skrev debutromanen *Av kött och blod*, en modern arbetarskildring med inslag av skräck. 2016 kom han med novell- och diktsamlingen *Johanssons liv, arbetsglädje och återuppståndelse*. Nästa år släpper han bageritragedin *Raya*. Henrik är även verksam som litteraturkritiker och skrivpedagog.

Websida: hjohansson.blogspot.se

Facebook: [forfattarhenke](https://www.facebook.com/forfattarhenke)

Till den här novelltidsskriften har Henrik bidragit med bonusnovellen [*Caradrius*](#), som även vann Fantastiknovelltävlingen 2017.

Priset på tid

Fredrik Persson

S.P. 2/10 2017

Illustration: Sandra Petojevic

Jag vaknar med ett skrik. Samma sak händer samma natt varje år. Lakanen är heta som lava och konsumerar mig. Jag kryper ihop i fosterställning och skakar av gråt.

Jag vet inte varför det händer. Det bara är så. Det blir värre med åren.

* * *

Det här är jag, tänker jag och öppnar dörren till kontoret. Det här är min lobby, full av ingenting och samtidigt överlastad med smakfull inredning. Mitt eget ansikte ser på mig från framsidan på ett antal inramade tidningsomslag. Luftkonditioneringen får mig att glömma svettningarna från i natt. Istället ryser jag.

Det här är mitt jobb. Jag skapar inga produkter själv, inga tjänster som gör ditt liv bättre på något sätt. Men jag kan sälja vad som helst, till vem som helst. Har du sett någonting som du vet att du vill ha, utan att veta varför? Då är det jag som har skapat det begäret. Det kallas reklam. Marknadsföring. PR. Allt det där. En skön mix som skapar ett surr i din reptilhjärna. Det är som sex. Du vill ha det. Du behöver det. Det är ingen överdrift när det är sant.

”God morgon”, säger jag till min assistent. Hon gömmer sig bakom ett glasbord som är tomt förutom en ensam Mac. ”Har jag några möten i dag?”

Lisa håller ordning på min kalender. Jag har inte tid med det. Min tid är mer värd än Lisas. Min tid måste användas klokt, inte till att jonglera mötestider.

”Du har ett nu”, säger Lisa.

Jag ser på min dyra klocka. "Så här tidigt? Vem är det?" Jag bokar inga möten före 10. Inte om jag kan undvika det.

"Jag vet inte. Ny kund, han sade inte så mycket. Han väntar i sammanträdesrummet."

Jag nickar och går direkt in till den väntande gästen. Han reser sig halvvägs upp i stolen för att hälsa. Doften av nybryggt kaffe sprider sig från koppen framför honom.

Jag presenterar mig och skakar hans hand. Den är lika sträv som hans leende. Rösten skrapar som rökhosta.

"Trevligt att ses igen", säger han. Han rättar till kavajen och sätter sig ner.

Jag synar honom kort. "Förlåt, har vi träffats?"

Han lyfter koppen till munnen. "Underbart kaffe", säger han utan minsta min.

Jag sätter mig mittemot honom och lägger min iPad på bordet. Jag använder inte anteckningsblock. Faktum är att det inte finns ett enda block i hela sammanträdesrummet. Det passar inte i inredningen.

"Välkommen", säger jag och avvaktar ett namn.

"Ferenc."

"Ferenc", upprepar jag. "Berätta om dig själv. Berätta vad du vill att jag ska sälja för dig, Ferenc."

"Jag tänker gå rakt på sak", säger Ferenc och ställer ner koppen. "Du kommer att tycka att det är befängt och du kommer att vilja be mig att gå. Men du kommer ändå att acceptera när du hör hur mycket jag är beredd att betala."

Jag skrattar. "Det var en ovanlig hisspitch. Berätta mer."

Ferenc rör inte en min. "Jag vill att du hjälper mig att marknadsföra jordens undergång."

Den här gången skrattar jag inte, fastän mannen mittemot mig uppenbarligen inte menar allvar. Jag stänger locket på iPaden och möter hans blick. Hans ögon är trötta. Mer än så. Slitna, täckta av en grå hinna. Någon gång har de kanske varit blå.

"Det är nu du tänker be mig att gå", säger han.

Jag lägger huvudet på sned. "Ja. Men du har rätt. Jag är nyfiken. Varför skulle jag göra det?"

Ferencs ena mungipa rycker till. Det kan vara ett leende. "Fem hundra", säger han och tar en paus. "Miljoner."

Mitt huvud svindlar till. "Kronor?"

"US dollar", svarar Ferenc. "Betalning i statsobligationer. Enkla att sälja."

Mannen är galen, tänker jag. Men om han verkligen kan betala så varför inte lyssna?

"Nu kommer du att lyssna på resten av vad jag kommer att berätta, även om du fortfarande tror att jag är galen. Men allt jag säger är sant."

"Jag har inte bestämt mig ännu", säger jag. Jag ljuger. Jag kommer att ta pengarna.

Ferenc kubar handen över kaffekoppen, som för att bevara värmen och aromen i handflatan. "Vad är marknadspriset på tid just nu?"

"Jag tror inte att det finns någon kurs för det", säger jag. "Varför skulle det finnas? Ingen handlar med tid."

"När jag kommer ifrån gör vi det." Ferenc håller upp handen för att jag inte ska avbryta. En puff av ånga lämnar koppen. "Ju närmare jordens undergång vi kommer, desto högre blir priset på tid."

"Och du säljer, vadå? Tid?"

"Det kan man säga, även om det inte är riktigt så konkret. När ingen har någon framtid så tillhandahåller jag en väg åter, till en framtid som bara existerar i det förflutna. Jag säljer omplaceringar, tidsresor helt enkelt. En enkel biljett tillbaka i tiden för människor som har råd att köpa några tusen år av ny framtid för sig själva och sina barn."

”Jag har fått lära mig att tidsresor är omöjliga.”

”Jag har inte sagt att det är enkelt. Det du känner som tid är bara ett mått på den ständiga entropin som äter sönder oss, precis på samma sätt som sträcka är ett mått för avstånd. Det som går att mäta går också att påverka, även tiden.”

”Om vi bara låtsas för ett ögonblick att det du säger är sant, vad har det med jordens undergång att göra?”

”Jordens undergång är grundförutsättningen för min verksamhet.” Ferenc lutar sig på armbågarna och kommer närmare mig över bordet. ”Du förstår, när jag kommer ifrån är allt hopp ute. Vi räknar åren tills jorden inte längre kan hålla oss levande och återvinner varenda droppe urin för att kunna dricka något alls. Det är inget liv, men det finns ett hopp. Jag kontrollerar det hoppet. Bara jag kan låta dig fly till en tid där det fortfarande finns en framtid. En enklare tid men ändå bekväm nog att överleva i utan allt för mycket plågor. Du känner den som nutiden. För mina kunder är den paradiset.” Ferenc tar en djup klunk kaffe och blundar njutningsfullt innan han fortsätter. Under tiden känner jag hur min kropp stelnar av obehag.

Han slår upp ögonen igen och låser mina med sin simmiga blick. ”Det fina är att jag kan sälja omplaceringar dyrare ju närmare slutet vi kommer. Så allt som för undergången framåt är vinst för mig.”

”Hur kan du veta att ingen som reser tillbaks fördärvar din plan?”

Ferenc ler och lutar sig tillbaks. ”Visst, det går att ändra saker. Men det är som att bygga en motorväg. Det krävs noggrann planering och enorma resurser, ändå räcker det inte för att stoppa det oundvikliga. Bara skjuta upp det en stund. Mina kunder är inte intresserade.”

”Enorma resurser, som en halv miljard i arvode till mig?”

”Det räcker inte. Du anar förresten inte hur många som redan arbetar för mig, alla på sitt sätt för att skynda på undergången.”

”Men varifrån kommer pengarna?”

”Pengar är mitt minsta problem. Riskfyllda investeringar är säkra kort om en känner till utgången. Allt jag behöver göra är att ordna så att någon av mina agenter investerar rätt i dag så är jag rikare i morgon. Och ingen annan kan göra det, eftersom jag kontrollerar tekniken som krävs för att resa i tiden. Ingen kan omplaceras utan att jag har ett finger med i spelet. Själv omplaceras jag mig bara när jag måste.”

”Varför bara när du måste?”

Ferenc rycker till och gör en grimas. ”Det är bättre att se till att andra reser i loopar istället för att jag ska behöva göra det. Dessutom är det obehagligt och rör om i skallen. Minnet tar skada så att allt flyter ihop till slut.” Ferenc knackar sig på tinningen. ”Jag börjar märka det, så mina sista omplaceringar tänker jag använda för att dra mig tillbaks i ett lugnt hörn av världen någon gång innan polarisarna smälter.”

Jag skakar på huvudet och försöker ta in vad Ferenc säger. ”När är det?” säger jag utan att tänka mig för.

Ferenc kastar ett öga på sin klocka. ”Inte snart nog. Lite snabbare om du ställer upp.”

”För en halv miljard. Det känns som om jag säljer min själ.”

”Om cirka tvåhundra år från i dag kommer forskningen fram till att människan inte har någon själ. Du har alltså inget att förlora.” Ferenc rynkar pannan. ”Men ändå. Här är mina villkor.”

Ferenc lägger ett klot av svart metall på bordet. Klotet vilar i luften en knapp centimeter över bordsytan. Svärtan i metallen är så total att ljuset verkar sugas in i den knytnävsstora bollen.

Min maggrop vrids långsamt i obehag.

”Det här är din omplaceringsenhet”, säger Ferenc. ”Förvara den på en säker plats. Du ägnar resten av din tid åt att marknadsföra vad jag ber dig om. Jag betalar dig generöst under tiden, men det verkliga arvodet sätter jag in på ett sånt där exotiskt gammalt schweiziskt konto för trettio år sedan. När vi är klara med varandra aktiverar jag din enhet. Du omplaceras till sent 80-tal och lever resten av ditt liv i överflöd.”

Jag ser tyst på Ferenc. Det svävande klotet sprider tysta vibrationer genom luften. Det kittlar i de fina håren på mina armar. Jag vet inte om de kommer från klotet eller om det är pengarna.

En halv miljard.

”Okej”, säger jag.

Ferenc nickar. Hans disiga blick visar på något sätt att han inte är förvånad.

Jag vaknar mitt i natten. Lakanen klibbar på min kropp och vägrar släppa min rygg när jag sätter mig upp. Jag drar med handen över ansiktet och försöker att andas. När jag hämtat andan ställer jag mig upp och öppnar dörren till balkongen. En pust av kall luft får svetten att isa över min hud. Balkongräcket svider av kyla när jag lutar armarna mot det.

Nedanför balkongen breder staden ut sig som en matta av ljus. Det ligger en svag stank av avgaser i luften. Jag drar ett djupt andetag och känner hur gifterna fyller min kropp. Det är dödligt uppfriskande.

Det är samma sak varje år. På dagen för det där första mötet med Ferenc. Det slår aldrig fel.

Den här natten regnar det inte, som det brukar göra. Natten är kall, men varmare för varje år. Det är märkbart nu. Jag intalar mig att det inte spelar någon roll. Att det hade hänt ändå.

Hur marknadsför en jordens undergång? Hur får en dig att vilja köpa den? Älska den? Inte som *du* tror. Jag gjorde det genom att sälja världens frälsning, genom att döva ditt samvete medan du varje dag fortsatte att konsumera sönder den. Genom att hjälpa dig att bortse från problemet istället för att lösa det.

Elbil? Självklart. Elen kommer från smutsiga kolkraftverk, någonstans där du inte ser dem. Tillverkningen av batteriet förgiftar grundvattnet i fattiga länder. Men det ser du inte heller. Du njuter bara av farten och den rena luften du lämnar bakom dig.

Närproducerat? Javisst, men inte nära dig. Den leende bonden på annonsen är bara en skådespelare. De riktiga lantbrukarna tillbringar mer tid i genlabbet än på åkern. Växterna du äter är GMO. Manipulerade till oigenkännlighet för att tåla allt starkare bekämpningsmedel.

Allt är lögnar som jag har skapat för att du ska må bättre och fortsätta att ödelägga planeten. När du dör sprids din giftiga aska i luften och värmer atmosfären någon oändligt liten andel av en grad. Sakta blir allt värre.

Jag sväljer en sur klump i halsen och vänder blicken mot sängen igen. Jag borde sova. Men det går inte.

I en skokartong i garderoben ligger omplaceringsenheten. Det surrar i handen när jag lägger handflatan på pappocket. Surret sprider sig som en våg av upphetsning genom min kropp, men jag vågar inte lens lyfta på locket för att se på det svävande klotet. Jag är ung nog att njuta av min framtid i en tid som du bara kommer att se på gamla diabilider. Mina barn kommer att kunna växa upp i en oskyldig tid när jorden är förhållandevis ren. Men mitt samvete kommer aldrig att vara det.

Jag kryper ner i sängen igen och blundar. Jag längtar efter att Ferenc ska låsa upp magin i det svarta klotet så att jag kan fly. Han har lovat att göra det så snart han är nöjd med mitt arbete. Så snart jag sålt jordens undergång bra nog för honom att tjäna ännu en hacka i framtiden.

Kanske i morgon. Kanske nästa år. Inte snart nog.

Ferenc kommer aldrig in genom dörren (jag undrar om han nånsin gjort det). Han väntar alltid på mig där, i sammanträdesrummet. När jag går in till honom är det som att besöka en migränattack. En flimrande dragkedja dras över mina ögon. Sedan börjar mötet.

”Jag läste en undersökning i går”, säger Ferenc. Han drar på mungipan i ett försök till ett leende. ”Vad nu det betyder. I går, i morgon. Datumet i omplaceringsenheten kallade det i alla fall för i går.”

”Vad var det för undersökning?”, säger jag. Ferenc och jag har slutat att hälsa. Vi ses alltid på samma dag, varje år. Natten före vaknar jag ihopkrupen med kramper, badande i svett. Jag är äldre nu. Ögonen blir lätt torra och jag har en molande smärta i korsryggen när jag reser mig från stolar. Men jag är fortfarande ung nog att bilda familj, i min blomstrande framtid för trettio år sedan.

Ferenc ser länge på mig. Jag lägger armarna i kors, som för att skydda mig mot hans blick. Jag rycker till när han andas in för att fortsätta prata.

”En oberoende undersökning, faktiskt. Inte alls en av mina egna rapporter. Men den var ljuv musik för mina öron.”

Jag sätter mig lite rakare i stolen. Det hjälper mot ryggsmärtan.

”Jag ska inte tråka ut dig med detaljerna”, säger Ferenc. Hans mun kröks uppåt i det första riktiga leende som jag någonsin sett honom le sedan han första gången dök upp på mitt kontor. ”Den handlade om när vi passerade gränsen. När vi inte längre kan stoppa vår egen undergång. Det var för ett halvår sedan i dag, lokal tid. Alla försök att rädda situationen därefter har varit meningslösa. Det spelar ingen roll längre, det enda vi kan göra nu är att försöka förlänga lidandet. Som i min födelsetid.”

”Jag har aldrig frågat”, säger jag. ”När är du född?”

Ferenc böjer sig ner och tar fram en flaska champagne ur sin väska. ”Spelar det någon roll?”

Jag rycker på axlarna. En knut i kappmuskeln gör sig påmind. Jag borde gå på min massage. Jag hinner inte nu. Men det finns gott om tid för sådant på 80-talet. Mitt huvud snurrar. Ferenc skjuter korken i taket. Jag hör ljudet av vår skål. Jag tror att jag ler.

Vinet sköljer ner kväljningarna. Bubblorna stiger mig åt huvudet och dövar ångesten. Det är mitt verk. Utan mig hade det kanske fortfarande funnits tid kvar.

”Jag har låst upp din omplaceringsenhet”, hör jag Ferenc säga. ”Du är fri att använda den när du vill.”

”Hur känns det?” säger jag, samtidigt som en tanke slår mig. Om jag bara gör rätt, då på 80-talet, så kanske jag kan hindra det här. Jag kommer att ha resurser. Det kanske finns andra som också har det, som också vet? ”Att omplaceras?”

Ferenc ler. ”Du vänjer dig.”

Jag känner hur en droppe kall svett rullar längs min ryggrad. Tyget i kläderna kryper närmare i en svettig omfamning.

”Hur många gånger har vi gjort det här?” säger jag.

”Så många gånger som det behövs”, svarar Ferenc. Han knackar sig på tinningen. ”Du vet, efter några omplaceringar så flyter allt liksom samman.”

Den målade marmorstatyn

Sandra Petojevic

Illustration: Sandra Petojevic

Nu är vi äntligen nygifta och nu ska vi starta ett nytt liv med familj och barn, men allra först ska vi flytta bort från stan, ut på landet, ut till grönska och natur! Vi har nu hittat vad vi har sökt efter, ett billigt renoveringsobjekt vid en enslig stig ute i skogen. Karin säger att det är ett spökhäus, en ödekåka, men det ska inte bli svårt för mig att fixa till huset. Jag ser redan nu att det ska bli ett riktigt vackert hus, även om det just nu är tämligen sjabbigt. Inuti är rummen fina, om än väldigt dammiga och fulla med möbler och annat gammalt jox som har minst trettio år på nacken. Och tyvärr är en hel del förstört av mögel och möss, så det blir inte mycket kvar att skänka till Stadsmissionen. Konstigt att den förre ägaren bara har lämnat kvar allt, som om han i all hast hade ...

”Magnus! Kom och sätt dig här!”

”Jag kommer!”

Jag sätter mig bredvid Karin på den ena av två fällstolar som hon hittat i förrådet och ser mot den gamla brunnen på gården som mest liknar en skogslänta med sitt höga gräs och vildvuxna buskage. Men där finns syrenbuskar bredvid häggen som blommar och om jag bara beskär buskarna i vinter, så kommer de att få en fin form kommande år. Jag smeker min älskade hustru över axeln. Hon ler ett leende som sprider sig likt solsken över en sommaräng.

”Tänk vad roligt det kommer att bli för barnen att växa upp här, eller hur, Magnus?”

”Ja, och jag lovar att jag ska göra det riktigt fint här för oss och för våra barn, kära Karin. Och när jag är klar, så kommer det att vara ett riktigt naturparadis här.”

Jag har ett bra jobb med god lön och jag kan dessutom jobba på distans då jag satsat sextontusen kronor på att dra en bredbandskabel hit så att jag slipper den stökiga staden. Och det är väl satsade pengar, eftersom min lön räcker till oss båda och till våra kommande barn ...

”... eller hur, Magnus?”

”Oj, förlåt mig, Karin, jag satt i tankar och hörde inte riktigt vad du sa.”

”Visst är det skönt att kunna njuta av luften och fågelsången här och slippa allt buller och alla avgaser?”

”Ja, det stämmer, kära Karin. Och när jag har rensat runt huset och bogserat bort den gamla rostiga Volvon ur garaget så kommer det att bli ännu luftigare och så ska jag även röja ur garaget så att vi kan ...”

”Glöm inte att koppla av ibland, hjärtat, för när barnen kommer, då blir det livat i stugan! Och vi har all tid i världen, eftersom detta hus är vårt.”

”Alldeles riktigt, älskling. Jag kan ju alltid börja röja i morgon ...”

I dag har jag ägnat hela dagen åt att klippa och rensa runt hela huset, vilket dessutom gav utdelning, eftersom jag hittade en riktigt välgjord marmorstaty i buskaget bakom brunnen. Den föreställer en naken kvinna i naturlig storlek som ser ut att sitta och vänta på något och märkligt nog finns det ingen piedestal; statyn låg bara i gräset bland buskarna. Bäst att mejla den förre husägaren samt även kontakta museet, ifall de saknar något konstverk som eventuellt kan ha blivit stulet, men först ska jag bara kolla i brunnen ifall inte piedestalen kastats ner där. Och så måste den färgen bort. Den förre ägaren verkar ha målat statyn för att den ska se naturtrogen ut, men det ser bara groteskt ut.

”I dag har jag rengjort och målat om i hela köket. Vill du se?”

”Strax Karin, ska bara kolla en sak först.”

Nu ska vi se ... dumma ficklampa, jag måste köpa en ny som inte har glappkontakt ... vattnet är kristallklart och rent ... om jag slänger ner den där gamla 50-öringen som jag fann i förrådet i morse ...

Plims!

Inget hindrar den från att sjunka till botten ...

”Vad önskar du dig?”

”Va?”

”Vad önskar du dig?”

Nähä, det är inte Karin som skojar, hon står inte bakom mig; hon väntar ju på mig i köket.

”Vad önskar du dig?”

Är det *brunnen* som pratar?

”Vad sägs om att förbli evigt ung?”

”Ehhh... evigt ung? Ja, varför inte?”

”Ska ske som du önskar, du förblir evigt ung!”

Står jag och pratar med en *brunn*? Karin har rätt, jag är överansträngd och får nog koppla av lite, jag har varit i gång hela dagen sedan tidigt i morse – trots att det är söndag – men det har ju Karin också ... visst ja, mejlen till museet och den förre husägaren, dem får jag inte glömma skriva efter att jag har beundrat köket, och sedan ska jag sätta i gång och röja i garaget som är fullt med gammal bråte och bogsera bort skrotbilen och ...

”Nå Magnus, har du fått svar från museet eller den förre husägaren än?”

”Japp, men underligt nog är det ingen som saknar en marmorstaty, varken i Sverige eller i utlandet och den förre husägaren ville inte ens kännas vid den. Men museet erbjuder sig att ta emot den ifall vi skänker bort den, och de tar emot den med färgen på.”

”Det låter bra det, eftersom jag inte är så där jätteförtjust i statyer av nakna kvinnor. Förresten, kan du hjälpa mig att tapetsera om i sovrummet?”

”Självklart, Karin.”

”Och efteråt ska vi ha sommarmys i aftonsol nere vid sjön där borta. Du behöver koppla av lite, så att du inte blir utbränd innan vi ens fått vårt första barn. För även om du tar det lugnt så vet jag att du är flitig, både vid datorn och med verktygslådan här hemma.”

”Tack, kära Karin!”

Bra, nu har museet varit här och hämtat marmorstatyn som den förre husägaren inte ville ha och nu har möbelleveransen kommit så nu är det bara att sätta i gång att skruva ihop de nya möblerna och kassera de gamla och sunkiga. Hoppas containern kommer snart, det var fullt med skräp och bråte överallt i och runt huset, som om den förre husägaren bara struntat i alltihop. Och så hittade jag två bitar av en underlig papperslapp, daterad den 24 oktober för nästan trettio år sedan och delvis oläslig på grund av mögelfläckar och silverfiskar som ätit upp i stort sett allt på mitten där pappret varit dubbelvikt:

Kära Sophia!

Du sover likt en död, men likväl lever du. Jag kysser dig varje dag på din silkesmjuka kind. Men nu måste jag resa iväg till Ne... (oläsligt) ...efonnummer och adress till hotellet finner du på baksidan av denna lapp. Ring eller skriv så fort du vaknar! Älskar dig

Och så längst ner, en signatur som jag känner igen som den förre husägarens. Konstigt att han bara lämnade sin fru och gifte om sig, eftersom hon som hjälpte oss med husköpet sa sig vara hans fru, men hon hette ju Marita, inte Sophia. Bäst jag kastar lappen så att inget svartsjukedrama uppstår. Och jag tror jag vet vart Sophia tog vägen: hon måste ju ha vaknat upp till slut (ur koman?) och kontaktat sin make på det där hotellet. Och sedan måste det ha hänt henne någon hemsk olycka, då hennes make av hjärtesorg låtit göra en marmorstaty av henne. Och eftersom han gift om sig med Marita så förstår jag varför han inte ville kännas vid statyn, även om den är riktigt snygg. Men varför lät han göra en *naken* staty? Varför målade han den? Och vem var statyns skapare? Ingen på museet kunde identifiera konstnären. Och vad har hänt Sophia? Lever hon ens fortfarande?

Nu har mitt slit verkligen gett resultat: det har nu gått precis ett år nu sedan vi flyttade hit, och huset är klart! Men en ny veranda vore inte fel, det skulle vara riktigt trevligt. Och jag måste skaffa sandlåda, rutschkana och gungor till våra kommande barn. Och trots att jag har mycket att göra, så tycker Karin att jag är betydligt lugnare nu.

”Nå, nu kanske det är dags för en skön stund i sängen igen, hjärtat?”

”Gärna det, älskade Karin. Ett riktigt bra sätt att fira midsommarafton på!”

”Det är så underbart att du äntligen lärt dig att koppla av lite, hjärtat, och du ser hur fint huset har blivit nu, med tanke på hur hemskt det såg ut från början. Och med harmoniska föräldrar som oss i en miljö så fin som den här, kommer våra barn att få en riktigt lycklig barndom. Kom nu, sängen väntar!”

Jag hoppas verkligen det blir barn den här gången ...

Höstlöven virvlar över gräsmattan, men inga barn. Märkligt. Vi har haft massor av sköna stunder i sängen, så de borde ju dyka upp när som helst. Och underligt nog har Karin blivit alltmer stressad, fast hon hela tiden säger att hon är hur lugn som helst, men å andra sidan klagar hon inte längre på att jag flänger runt.

Snön yr över de nakna träden runt huset, granen står grön och grann i vårt fina vardagsrum, men ännu inga barn. Vi måste uppsöka en läkare för att se om något är fel. Men först ska jag bara göra klart det här jobbet med webbplatsen som jag konstigt nog halkat efter med. Tiden går ju så fort, man vet ju inte vart den tar vägen, och det är redan julafton i övermorgon. Tur att jag köpte julklappen i november ...

Riktigt skönt med sol och en svalkande bris. En riktigt härlig sommardag, men fortfarande inga barn. Våldigt konstigt, med tanke på att läkaren för ett halvår sen inte konstaterade något genetiskt fel på någon av oss. Enligt honom borde vi vara fruktsamma och ... Va? Skulle det här jobbet vara klart *i går*? Hur kunde jag missa det? Nä, nu får jag sätta i gång!

Värst vad Karin ränner runt i huset som en skållad råtta, fast hon egentligen kan ta det lugnt med tanke på att hon inte jobbar, och inte heller har vi fått några barn. Mycket underligt. Men nu ska jag i alla fall ut och skotta snö så att jag får ut bilen ur garaget. Såja, nu är snön borta, nu kan jag åka och handla. Va? Är klockan redan tio på kvällen? Typiskt vinterdagar som blir mörka tidigt så att man inte märker hur sent det är. Nåja, jag får väl handla i morgon.

Vad härligt när vårsolen äntligen smält bort all snö och is, nu kan jag äntligen traska bort till sjön utan att halka på vägen. Tur att jag skaffade ett metspö; eftersom jag har fått sparken får Karin ta min bil och pendla till stan där hon fått arbete. Så medan hon är på sitt jobb, får jag försöka skaffa något gott till middag. Det här skeddraget blir bäst. Nu ska vi se om det finns någon fisk i den här sjön ...oj, det nappar redan! En fin gös på kroken, toppenbra! Och nu snabbt hemåt, jag fattar inte hur dagarna kan rinna iväg så fort ...

Jag undrar vad Karin gör på sitt jobb egentligen, eftersom hon är som ett yrväder när hon kommer hem. Men eftersom hon får lön så latar hon sig knappast, men hon är inte helt förtjust i att pendla, eftersom det kan utgöra ett hinder ifall vi får våra barn.

”Villduhjälpamigattmålaomhuset, Magnus?”

”Du behöver inte prata så fort, älskade Karin, för jag förstår knappt vad du säger.”

”Skadusägasompratarislowmotion! Villduhjälpamigattmålaomhuset?”

”Måla om huset? Ja självklart?”

”Toppenbra! Detärsåfintväderjustnuattviblirfärdigapååttkick.”

”Oj vad ivrig du är! Jag hämtar målargrejerna med en gång.”

Nu ska vi se ... här i förrådet är alla burkarna med färgen som Karin köpte i går; konstigt förresten, när jag sist var ute och skulle handla i stan så tutade folk på mig för att jag körde för sakta, men jag körde ju den hastighet jag brukade, fast å andra sidan tror jag att hastighetsmätaren är sönder – den visar för lite – men Karin säger att det inte är något fel på den, utan att det är jag om är en vägsnigel. Besynnerligt, med tanke på att hon klagade på att jag körde för fort innan vi gifte oss.

”Magnus! Kommerdunångång?”

”Strax, jag kom ju precis in i förrådet.”

Oj, vad snabbt hon målar! Jag hinner knappt få klart en gavel innan hon blir färdig med hela huset.

”Ta't lugnt, Karin! Det kommer att vara torrt väder hela veckan ut!”

Jag fattar det inte. Hur mycket jag än skottar så är det lika mycket snö kvar. Den bara vräker ner. Och Karin har blivit helfnoskig. Hon kan inte sätta sig ner och koppla av i fem minuter ens, och jag som förra vintern klagade på att hon rände runt som en skållad råtta. Nu är hon ju snarare som den där gamla superhjälten i röda kläder, vad hette han nu? Blixten? Just det, Blixten. Och så klagar hon på att jag är en sölkopp, fast jag jobbar lika mycket som förut. Det är bara tiden som går så in i bomben fort.

”Jgtarövrsktningn,Mgns!”

”Vad sa du, Karin?”

”Jagtaröverskottningen,Magnus,dublirjualedrigklar!Ochdetkännsfånigtattjagmåsteprata-jättelångsamtsomtillendementpensionär,såifortsättningenskriverjaglappar!”

”Långsamt? Du pratar ju som ett Niagarafall! Åh, tack ...”

Tur att hon i alla fall skriver så att man kan läsa, trots att hon krasar dit meddelandet på ett par sekunder. Nu ska vi se vad där står: *Jag tar över skottningen, Magnus, du blir ju aldrig klar. Och det känns fånigt att jag måste prata jättelångsamt som till en dement pensionär, så i fortsättningen skriver jag lappar.* Jaha, varsågod, Karin, inte mig emot. Oj, vad hon skottar! Hon fick rent framför garaget på ett litet kick! Så nu kan hon åka till jobbet. Men märker de inte där att hon är knasig?

Åh, nej, spöregn! Vilken tråkig sommardag det kommer att bli. Men kanske Karin äntligen kan koppla av nu. Var är hon förresten? En lapp från henne på köksbordet! Men ...

Käre Magnus! Jag begär skilsmässa och jag flyttar tillbaka till staden. Vi kan ju inte umgås på ett normalt sätt och vi får ju aldrig några barn, och jag har längtat efter barn i fyra somrar nu. Men jag hoppas att vi skiljs som vänner, du vet att jag fortfarande älskar dig, men man blir tyvärr inte yngre med åren och jag vill helst ha barn innan jag fyller 40.

Tur att hon begärde skilsmässa först, det är jobbigt att vara gift med en tornado! Men jag kommer att sakna henne ändå ...

Jag har väntat hela morgonen och förmiddagen på dig, men nu måste jag åka, eftersom bussen kommer endast en gång i veckan och bilen är din. Magnus, du är en riktig sömntuta, du sover som Skalman i Bamsetidningen när mat-och sovklockan ringt, helt omöjlig att väcka. Och så sover du länge också, så här blir inga barn gjorda.

Sömntuta? Längre? Jag brukar väl inte sova länge? Jag känner mig ju utvilad och pigg som jag brukar efter åtta timmars sömn. Eller hittar hon på? Det måste hon ha gjort, för hon har även skrivit fel datum i hörnet, 15 augusti, som är först om precis en vecka. Eller såg hon bara fel i kalendern? Lätt hänt när man har bråttom som hon nu för tiden. Tur att åtminstone slutet på lappen inger hopp:

Farväl käre Magnus, men vi kommer säkert att ses någon gång igen! Puss & kram Karin.

Hm, var är hon nu? När lämnade hon lappen här på köksbordet? Bäst jag fixar mig en kopp kaffe med en macka ... usch, mjölken har surnat och brödet är möjligt; typiskt så här års i röt månaden. Jag får åka och handla och det är tur att jag får A-kassa, eftersom jag måste tanka bilen. Jösses, vilken ruskig trafik! Med de här tutande fartdårarna på vägen vågar jag inte köra till stan, jag får tanka på närmaste mack och handla där. Eller, jag tror förresten jag gör det en annan dag när trafiken lugnat ner sig.

Ahh, vad härligt att vakna utvilad till en sommarmorgon med solsken, klarblå himmel och vackert gula och röda höstlöv ... Höstlöv? Hur i helskotta har löven kunnat skiftat färg så snabbt? Det är ju bara augusti ännu! Och vad kallt det har blivit, jag känner redan frosten i luften nu när jag öppnat fönstret för att vädra. Konstigt. Det måste bero på de här underliga klimatförändringarna som jag har läst om på nätet. Bra att bredbandsbolaget i alla fall håller vad det lovar, nätet är snabbare än någonsin och jag har kunnat tanka ner bra filmer på ett litet kick. Nu ska vi se ... klimatförändringar ... nähå, nu visar datorn fel datum, det kan väl inte vara 24 oktober? Nåja, tur att alla räkningar går på autogiro, så att det åtminstone inte blir fel där. Va? Även nyhetssajten visar samma, men fel datum: 24 oktober! Nyhetsredaktionen måste ha fått samma datorvirus som jag, för jag gick och la mig i går kväll den 8 augusti, det är jag helt bombsäker på. Och här är ett helt gäng lappar på köksbordet; Karin måste ha lagt hit dem i morse medan jag sov, märkligt att hon inte väckte mig. Nu ska vi se, jag börjar med lappen längst ner, den har hon lagt dit först:

Käre Magnus! Jag var här och hälsade på, men du låg och sov, så jag ville inte störa. Vi ses igen! Puss & kram, Karin.

Va? Den lappen är daterad den 5 september! Och den här är daterad 12 september:

Käre Magnus! Jag var här igen och försökte väcka dig, men du sover som en stock. Du har nog haft mycket att göra, men jag ser att du är helt frisk och att du inte har någon feber. Puss & kram Karin.

Försökte hon väcka mig i alla fall? Men jag märkte ju absolut ingenting! Och varje vecka en lapp i samma stil; nu ska jag kolla den som låg överst i högen, daterad 17 oktober:

Käre Magnus! Det kan inte vara möjligt att du ligger och sover varje gång jag hälsar på dig och att du är så svår att väcka. Men jag har kontaktat en läkare som ska följa mig hem till dig om prick en vecka så att han får se vad det är för fel på dig. Krya på dig, hjärtat, vi ses snart! Puss & kram Karin.

Om prick en vecka? Det betyder ju den 24 oktober! I dag?! Jag måste genast gå ut till henne! Men jag undrar om läkaren kommer att hitta något fel på mig, jag känner mig riktigt pigg och kry. Och när man talar om trollen ...

”Karin!”

”Iiiiiieeeeeiiii!”

”Men vad gör du?! Du flänger runt mig och piper som en besatt delfin!”

Och hon är så snabb att hon helt är suddig i konturerna, är det ens *fysiskt möjligt*?

”Eeeeeiiiiieiiiiyyiiii!”

”Men Karin! Sluta pipa! Vad ska läkaren säga när du håller på så där?”

Läkaren! Där kommer han ju likt fågeln Roadrunner i den där tecknade filmen som ... Oj vad det kittlas! Det var nog stetoskopet, men hann han ens lyssna på mitt hjärta?

”Karin, den här läkaren är ju helfnoskig!”

”Iiiiiiiiiieiiii!”

”Men varför piper ni så där? Jaså, jaha, tack för lappen.”

Käre Magnus, jag vet inte vad det är med dig, men du har blivit så stel och konstig och jag vet inte om du försöker säga mig något, eftersom de läten du ger ifrån dig mest låter som en stor, råmande ko.

Jag råmar väl inte som en ko? Jag talar ju som folk, det kan jag ju höra själv. Vad hittar hon på egentligen?

Läkaren kan inte heller komma underfund med vad felet är, han säger att din andning och hjärtrytm är så långsam att du borde vara död.

Död?! Vilken knasig läkare! Klart han inte hann lyssna så som han rände runt mig!

Men här står du ju framför mig, rosigt om kinderna som vanligt. Han sa att du inte behöver någon akutvård, eftersom du i övrigt verkar helt frisk.

Självklart är jag helt frisk! Jag kan ju känna efter hur jag mår! Men har läkaren undersökt Karin? Eller sig själv för den delen?

Men eftersom din livsrytm förändrats till oigenkännlighet så att vi inte längre kan umgås och skaffa barn, så hoppas jag att du förstår varför jag begärt skilsmässa.

Min livsrytm? Den är ju helt normal! Det är ju *Karins* livsrytm som accelererat likt en dragster! Eller, vänta nu, ... är det faktiskt så att det är min livsrytm som har saktats ner? Det förklarar ju de underliga datumen på datorn och på *Karins* lappar! Men då är det ju inget fel på läkaren eller Karin, utan på ... mig!!

Men jag hoppas som sagt att vi kan fortsätta att vara vänner trots allt. Jag vet att du alltid är här så kan jag alltid komma och hälsa på dig då och då, även om du bara ligger och sover. Jag älskar dig! Puss & kram Karin.

”Karin! Jag älskar dig också, men kan du säga mig vad ska jag göra? Jag förstår nu att ...”

”Iiiii!”

En lapp till ... *Jag kan tyvärr inte längre förstå vad du säger. Farväl, älskade Magnus, jag ska aldrig glömma dig. Nu ska läkaren ge mig skjuts hem. Farväl, älskade Magnus.*

”Farväl Karin och lycka till!”

”Tiiiiiiii!”

Där åkte Karin med läkaren. Vad ska jag göra nu när inte ens läkaren visste vad det var för fel på mig? Jag får hämta metspöt och gå ner till sjön och fiska så att jag åtminstone får något till lunch. Sådärja, napp med en gång, bra, för det börjar redan bli mörkt. Mörkt?! Ja, minsann! Solen är redan på väg ner! Då blir det kvällsmat och inte lunch och dags att krypa till kojs.

Först en kopp svart kaffe och en smörgås så att jag vaknar ordentligt, tur att jag har knäckebröd hemma ... Åh, en lapp från Karin på köksbordet. Men hur länge har jag sovit egentligen? För dammet ligger centimetertjockt överallt – utom på lappen som Karin lämnat efter sig.

Käre Magnus, eftersom du inte svarat på mejlen sedan jag var här med läkaren för nästan två år sedan så har jag ...

Va? Två år sedan?! Men hon var ju här i går!!!

... så har jag bestämt mig för att flytta till Haparanda med läkarens son Jakob som är min nuvarande make och våra två barn Magnus och Lisa.

Barn! Hon har fått barn! En son och en dotter – och sonen har fått mitt namn! Älskade Karin, trots att du gift om dig så tänker du fortfarande på mig, fast tiden har skiljt oss åt!

Men jag kommer aldrig att glömma dig och någon gång kanske jag kommer och hälsar på. Glöm inte att anlita en städfirma, hjärtat, det börjar bli lite dammigt. Puss & Kram Karin

...

Nä nu måste snyta mig och torka tårarna. Karin var alltså här med läkaren för två år sedan, och sedan har hon lämnat en lapp daterad 23 september som kanske är i dag ... nej, det är snö ute. Och vad är ”i dag” egentligen? Dagarna går så fort att det blir mörkt och ljust om vartannat. Usch! Kaffet jag satte på alldeles nyss är ju alldeles möjligt! Måste vara fel på kaffebryggaren ... nej, det är ju tiden som skenar! Vad ska jag göra? Får åtminstone försöka åka och handla mat med lång hållbarhet, hoppas att det inte är vansinnig trafik i dag. Måste även tanka bilen, fick inte det gjort sist. Ska bara skotta bort snön och ... va, barmark?! Det var ju meterdjupt nyss! Och ljuset ute är likt en lampa som tänds och släcks, tänds och släcks. Ska bara kolla mejlen och nyheterna i datorn innan jag åker, nu när jag ändå slipper skotta. Himmel, tiden går så fort att datumet ändrar sig varannan minut och det är svårt att läsa nyheterna som även de ändrar sig hela tiden. Och mejlen har drunknat i skräppost. Äsch, får kolla det sen, nu åker jag och tankar och handlar. Snö igen, men om jag bara väntar lite ... sådärja, barmark igen, nu kan jag ... Nää, ingen luft i däckerna! Det har gått så lång tid att gummit i däckerna torkat och orsakat pyspunka. Och allt damm överallt! Jag får gå tillbaka in i huset igen. Grönska! Löv på träden och spirande gräs. Men det är helt tyst i skogen. Fåglarnas kvitter har nu så hög frekvens att jag inte längre kan höra den. Och nu slår påskliljorna ut. Bäst jag lämnar bilen hemma; hur fort jag än försöker köra kan jag aldrig hinna ifatt tidens vansinniga gång. Men jag kan beställa från nätet istället, få se nu, jag behöver ... Datorn dog! Typiskt, den har hunnit bli såpass gammal att den har gett upp andan. Jag får gå till sjön och fiska, för jag är hungrig. Oj, det nappade med en gång! Toppen! Nej, usch, vad händer nu? Fisken ruttar! Bort med den! Nytt försök. Napp igen! Såja, nu kan jag ... nää, inte nu igen! Fisken faller sönder i stinkande slamsor! Tiden går så fort för mig att jag omöjligt kan få hem fisken i ett stycke. Nu har jag bara kranvatten och knäckebröd hemma. Ljuset kommer och går allt fortare och solen har blivit till en bländande flygplansstrimma. Nu gulnar löven och nu börjar det snöa. Bra att det inte är långt hem. Sådärja, nu är jag inne igen, men fy vad unket det luktar! Jag får öppna fönstren och vädra. Lapparna ligger ännu kvar på köksbordet. *Lapparna?* Det var ju bara *en* lapp nyss! Karin har varit här flera gånger under den korta stund jag var vid sjön! Eller rättare sagt, under alla de månader – och år! – som om utgjorde min korta stund ...

Käre Magnus! Jag vet inte vart du har tagit vägen, men jag kommer igen om en månad. Puss & kram Karin.

God Jul och gott nytt år, Magnus! Tänker på dig! Puss & Kram Karin.

Käre Magnus! Mina barn vill gärna träffa dig. Kontakta mig med SMS på mitt nya mobilnummer som du hittar på baksidan av denna lapp. Puss & Kram Karin.

Käre Magnus! Jag kommer inte att kunna träffa dig mer, eftersom vi ska flytta till Australien. Jakob har en kusin där som har en fårfarm och våra barn tycker om djur. Farväl för alltid, käre Magnus, men jag kommer aldrig någonsin att glömma dig, även om jag inte sett dig på sistone kommer du att vara evigt ung i mitt minne. Många pussar & kramar, din kära vän och livskamrat Karin.

Nu måste jag ta fram hushållspappret igen, jag ser knappt vad jag gör för alla tårarna som bara rinner. Älskade Karin! Vad kommer att hända med mig? Vad ska jag göra?

Vänta lite! Vad skrev Karin?! ”Evigt ung”! Brunnen!!!

Oj, vad lapparna gulnar snabbt och dagarna går likt ett stroboskop, men ut måste jag! Där är brunnen! Nej, jag måste ju ha en slant att kasta ner i den och plånboken ligger kvar i bilen. Färgen flagnar och oj, jag skulle inte ha lämnat dörren öppen, allting har börjat mögla i rekordfart därinne. Det börjar lugna sig här ute, det där vansinniga stroboskopskenet avtar, skönt att vädret nu är jämnrått, men det är jobbigt när snön kommer och går. Sådärja, ytterdörren är stängd och nu ska jag bara hämta plånboken ... Men vad nu? Mina kläder! De faller sönder av tidens tand! Tur att jag är helt ensam, det vore väldigt pinsamt annars. Och min bil! Den har blivit helt rostig och allt i garaget är smutsigt och förstört! Brunnen! Plånboken! Där är den! Fram med en tia! Det där myntet gäller även om det har ärgat med tiden! Brunnen! Åh, nej! Mitt hus! Fasaden vittrar sönder och taket börjar sjunka ihop! Brunnen! Den är ännu oskadd! Kasta i slanten!

Plims!

”Jag önskar att den här vansinniga situationen får ett slut!”

Skuggor, jag skymtar skuggor vid huset, skuggor som rör sig med ofattbar hastighet. Men huset börjar bli fint igen. Nu kanske min tidsrytm återfår sin normala hastighet och Karin kanske kommer tillbaka och med henne barnen. Eller blir det så som det var innan vi gifte oss? Jag sätter mig här och väntar, snart blir allt som vanligt igen, snart ...

”Kolla här, Erik, vilken snygg marmorstaty!”

”Var då, Linda?”

”Här bland buskarna bakom brunnen. Den föreställer en sittande naken man i naturlig storlek som ser ut att vänta på något, men underligt nog finns det ingen piedestal till den. Och så har någon målat den för att få den ännu mer naturtrogen.”

”Det var ju konstigt. Men det är nog bäst att kontakta museet ifall de saknar något. Och kontakta även Karin som sålde huset till oss, statyn kan ha tillhört henne.”

”Bra ide, Erik! Kan du hämta ficklampan så att jag kan se efter i brunnen ifall inte piedestalen kastats ner där?”

Men vad hände nu? Huset försvann! Det blev alldeles mörkt! Nej, nu är det ljust igen, men var är jag? På museet! Men det är ingen här. Det är helt tomt på folk, även om jag ser att tavlorna och skulpturerna ibland skiftar eller byter plats här i salen. Hur hamnade jag här? Hur ...

”Hallå?”

Va? Vem ropar? Men ... det är ju ...!

”Sophia!”

”Hur vet du vad jag heter, unge man? Och vem är du?”

”Jag heter Magnus och jag känner dig för att du är på pricken lik en välgjord marmorstaty jag fann vid brunnen i min trädgård som har tillhört din make som jag köpte huset av, och jag fann även en lapp med ditt namn som var adresserad till honom.”

”Marmorstaty? Men den som jag fann föreställde en man och den sålde vi på auktion redan efter att vi hade flyttat in, för att få pengar till renovering av huset. Sedan blev min make helt konstig och började fara runt som ett jehu i huset och vissla, samtidigt som ...”

”Önskebrunnen?”

Sophia nickar. Jag förstår att hon förstår. Vi är ensamma här och nu. Jag kommer aldrig att få återse Karin igen, och hon har vid det här laget säkert sålt vårt hus med möbler och allt till någon annan så som Sophias make en gång gjorde. Spontant ger jag Sophia en kram, och hon tar emot den med värme. Museet! Det försvann! Vi står ute i det fria, Sophia och jag, under en ständigt skymningsgrå himmel, i absolut tystnad, i en skuggvärld som ständigt skiftar runt oss. Oj, vad varmt det blev! Nu är det svalt igen, men vi sjunker ner i marken (eller är det marken som växer upp runt oss?) och snart blir vi helt uppslukade. Vi kan inte röra oss ur fläcken! Hur ska det gå när vi inte längre kan andas?

Åh vilket fantastiskt fynd! En underbart vacker marmorstaty från 2000-talet efter Kristus som föreställer ett omfamnande kärlekspar! Mycket ovanligt! Från denna epok finns nämligen i stort sett bara plastsopor och förbrända husrester kvar. Vilken tur att jag bokstavligen snubblade över huvudena som stack upp ur marken i buskaget. Och vilken kvalitet! Paret ser evigt ungt ut, trots att statyn legat mer än 8000 år i jorden. Det här stiliga konstverket blir perfekt på altaret i vårt nya tempel som ska byggas och helgas åt den eviga kärleken!

Nu står vi och kramas och kysser varandra i ett cirkelrund granitbyggnad som av och till fylls med vindsnabba skuggor. Dagen skiner in genom ett runt hål i kupolen och bildar en sned stråle ner mot oss. Stroboskopskenet är tillbaka, men det börjar saktas ner alltmer. Nu växlar det mellan natt och dag på ett betydligt behagligare sätt. Skuggorna börjar sakta materialiseras till människor och vi hör pip och visslingar som djupnar i ett efterlängtat sorl av folk. Dammkornen som virvlar runt i den sneda ljustrålen saktar ner till en lätt dans ovanför våra huvuden. Sophia har förlorat sin make och jag har förlorat Karin, men vi har funnit varandra. Nu hör vi även vad prästinnan säger till församlingen nedanför oss:

”Skåda kärlekens kraft! Se hur denna livlösa marmorstaty förvandlas till ett par människor av kött och blod som älskar varandra i nöd och lust! Se hur kärlekens kraft övervinner allt!”

Efter ceremonin ser prästinnan oss i ögonen. ”Min innersta önskan är nu uppfylld. Jag önskade mig en värld utan krig och hat, utan svartsjuka och avundsjuka, utan missunnsamhet och girighet. Och ni har med er närvaro hjälpt mig att skapa denna värld.”

”Du har hjälpt även oss att bli som vanligt igen, fru prästinna.”

”Linda. Ni kan kalla mig Linda, för det är vad jag heter. Och ni kommer aldrig att tro att jag är nästan 9000 år gammal ...”

Tempus Fugit

Per Wilkenson

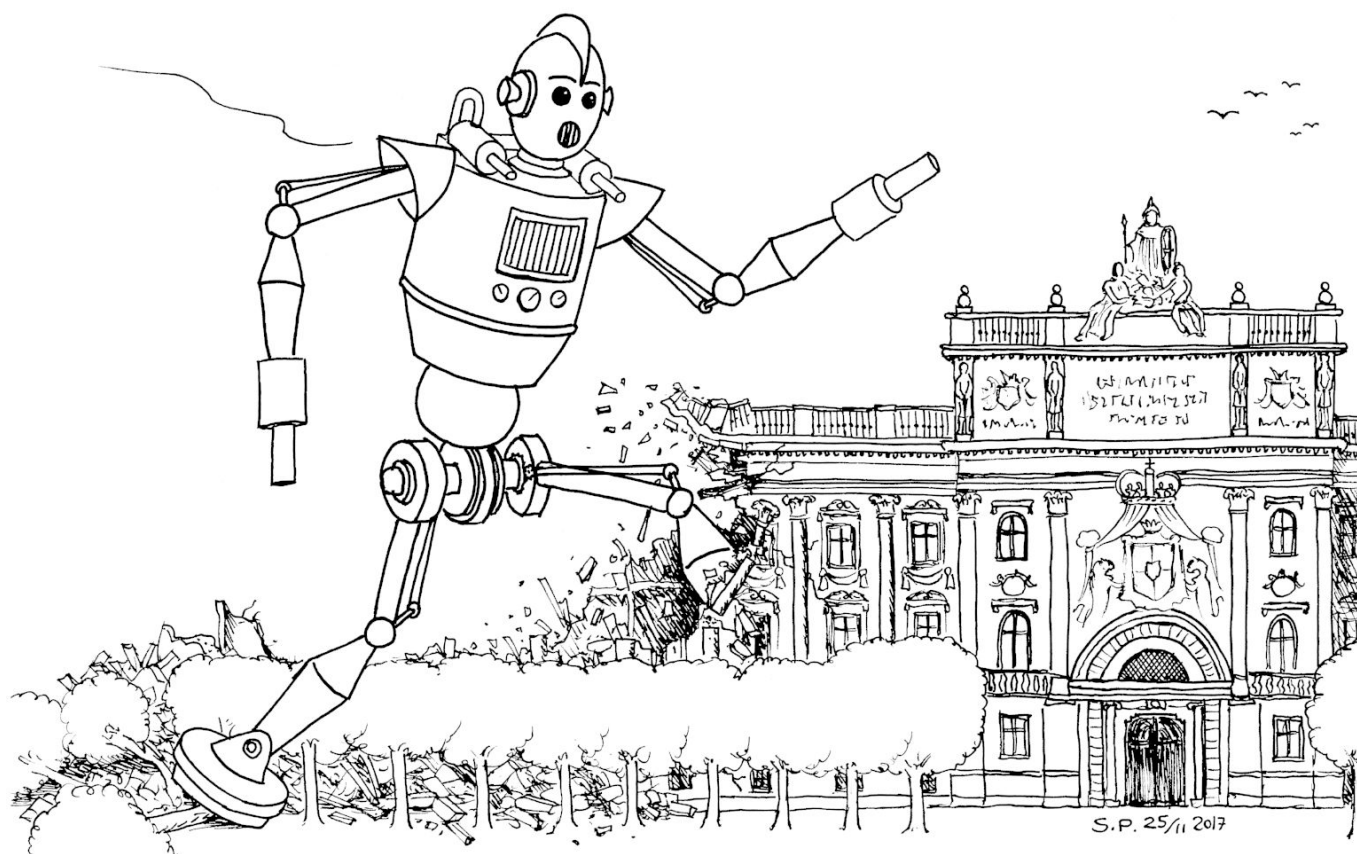

Illustration: Sandra Petojevic

Utanför fönstret kom våren. Himlen var klart ljusblå och solen lät sitt ljus flöda över Stockholm, fick vattnet under Vasabron att gnistra. Träden utanför Riksdagshuset var fortfarande kala, men skiftade i grönt. Anneli skulle inte bli förvånad om knopparna slog ut innan skymningen kom. Hon hoppades värmen skulle hålla i sig till helgen. Kanske kunde hon få med sig Peter på en picknick. Eller så kunde de ta bilen ut till Värmdöleden och övernatta i ett vindskydd. Men han skulle väl ha för mycket att göra som vanligt.

Det knackade i dörrkarmen och Anneli ryckte till. Försökte låtsas oberörd, men kände hur kinderna hettade när hon såg att det var Gunnel.

“Jag vet att det är mycket begärt”, sade Gunnel syrligt, “men även soliga dagar är arbetsdagar.”

Anneli nickade och log, låtsades uppfatta Gunnels kommentar som ett skämt. Hon hade diskuterat Gunnel med Åsa, en av få i hennes egen ålder på Kammarkansliet. De hade kommit fram till att Gunnel hatade dem för att de var unga och välutbildade. För att kansliet för dem var början på karriären, medan det för Gunnel, med fem år kvar till pension, var slutet.

“Har du sett Samtidsdemokraternas motion?” fortsatte Gunnel. “Att tidsmigranter ska bli tvungna att återansöka om medborgarskap om de färdats mer än fem år.”

“Jag satt just och läste den”, ljög Anneli. Hon hade skummat igenom den när den kom tidigare i veckan, men hade funnit den svår att ta på allvar. Den var illa skriven och ännu sämre underbyggd.

“Povel hävdar att det finns ett tidigare ärende som skulle gå att koppla till detta”, sade Gunnel och Anneli anade skuggan av ett leende i hennes fårade ansikte. “Du får hjälpa honom till rätta i arkivet och kanske också avgöra om det finns någon relevans i det han hittar.”

“Arkivet?” försökte Anneli protestera, men Gunnels blick visade att det inte var något som var öppet för diskussion. Anneli suckade. “Nu med en gång?”

“Ja?” Gunnel snörpte på munnen. “Eller tänkte du vänta på en regnig dag?”

Gunnel gick och Anneli samlade ihop mobil, block och pennor och gick ut i korridoren. På väg till hissen mötte hon Åsa.

“Har du sett det här?” undrade Åsa och läste från sin telefon. “*Truls Virvelroth som uteslöts ur Samtidsdemokraterna på grund av kopplingar till den nutidsextrema sajten Våra Tider, har nu för första gången uttalat sig om det inträffade: ‘Det är en skandal. Jag är en politisk flykting och kan inte leva här längre. Så snart jag får möjlighet kommer jag att migrera till år 2025.’*” Åsa skrattade. “Alltså ironin. Vad säger man?”

Anneli skrattade också.

“Vi ses till fikat sedan?” frågade hon.

“Vart ska du?” undrade Åsa.

“Povel behövde tydligen hjälp i arkivet”, sade Anneli och himlade med ögonen.

Povel var Samtidsdemokraternas gruppleddare. Hans ålder var svårdefinierad, men hade någon frågat skulle Anneli ha gissat på strax över trettio, trots den överkammade flinten. Han stod framför hissen med ryggen mot henne, men tittade sig omkring när hissen plingade till och dörrarna gled upp.

“Anneli”, sade han och log brett. “Vad roligt att du ville hjälpa mig.”

“Mhm.” Anneli log artigt men misstänkte att hennes ovilja sken igenom. Povels ansträngda glättighet kombinerad med hans udda humor gjorde att hon alltid kände sig obekvämt i hans sällskap.

Povel tog ett steg åt sidan och lade handen lätt mellan hennes skulderblad när hon passerade. Hon började ta ett djupt andetag, men ångrade sig halvvägs, överväldigad av Povels billiga herrparfym i den trånga hissen.

“Det våras”, sade han och tryckte på “-1”. De började röra sig nedåt.

“För vadå?” undrade Anneli.

“Ute”, svarade han och tittade oförstående på henne. “Det gör ont när knoppar brister, etcetera.”

Det plingade till när hissen stannade på källarplan. Skjutdörrarna gled upp med ett skrapande ljud och lysrören blinkade igång i den anonyma källarkorridoren.

“Vilket diarienummer är det du letar efter?” frågade Anneli medan hon låste upp till arkivet.

“Diarienummer?” Povel stannade upp med gapande mun innanför dörren. Framför honom sträckte sig en lång korridor och på båda sidor stod skjutbara bokhyllor med inplastade register på kortsidorna. “Vem hade kunnat ana att det skulle vara så stort?” suckade han. “Jag har för mig att det hänvisades till en utredning på beredningen i februari. Vad skulle det kunna vara för diarienummer?”

Anneli skakade uppgivet på huvudet. Det var inte för det här hon hade läst fem år offentlig förvaltning. Hon hade velat vara en del av det demokratiska maskineriet. Naturligtvis innebar det samarbete med partier vars politiska åsikter hon inte delade, och det hade hon inget emot. Problemet med Samtidsdemokraterna var att deras tjänstemän på kansliet helt verkade sakna grundläggande kunskaper om statlig byråkrati.

Povel började gå ner för korridoren, skummade igenom registren på kortsidorna som om sifferbeteckningarna där skulle inspirera hans minne.

“Du får hjälpa mig här, Anneli. Det är du som kan de här sakerna.”

Anneli suckade. Lika bra att sätta igång, annars skulle de väl bli kvar här hela dagen.

“Vilken beredning handlar det om? Vi kan ju börja i den änden.”

Povel vände sig om. Hon kunde nästan se hur kugghjulen långsamt malde innanför pannbenet. Hon tvivlade på att han ens hade förstått frågan. Så gjorde han en ansats att svara, men i samma ögonblick skakade hela arkivet till.

“Vad i ...?” Povel tittade sig skärtrat omkring.

Ett utdraget muller hördes ovanifrån, nästan som om byggnaden höll på att rasa samman. Tvärs över taket kunde Anneli se en smal spricka. Hon visste inte om den hade varit där förut, kunde inte dra sig till minnes.

“Är det jordskalv?” frågade Povel. “Är det ens...” Han avbröts av en serie dova explosioner blandade med smatter från något automatvapen. Povel spärrade upp ögonen. “Det är terrorister!”

Riksdagshuset skakade till flera gånger och för varje gång lossnade större och större betongklumpar från taket, samtidigt som lysrören började blinka oregelbundet. Povel tryckte sig mot Anneli.

“Vi måste härifrån”, flämtade han. Hans andedräkt luktade picklad lök. Lysrören gav upp och arkivet blev mörkt. Det enda som syntes var nödutgångsskyltarna i korridorens båda ändar.

“Kom!” Hon drog med honom mot det gröna ljuset närmast dem, men de hade bara hunnit några meter innan taket rämnade över deras huvuden och hon slogs omkull av något tungt och kantigt som träffade hennes axel. Instinktivt kröp hon ihop med armarna över huvudet, men inget mer rasade ner. Även explosionerna från övervåningen hade tystnat.

Hon satte sig försiktigt upp. Halva taket var borta och ett blekt ljus silade ner genom dammet som höll på att lägga sig. De hade haft tur. Det var den bortre ändan av taket som hade störtat in. Hade de sprungit åt andra hållet hade de förmodligen varit döda nu, begravda under rasmassorna.

Hon hörde ett kvävt hostande från Povel en bit bort. Han låg med uppspärrade ögon och stirrade upp mot taket.

“Hur är det, Povel?” frågade hon. “Är du okej?”

Han skakade på huvudet och pekade med en darrande hand upp mot hålet ovanför dem.

Anneli följde hans blick. En enorm stålpelare stod precis vid hålet.

“Vad?” undrade hon och kröp bort till Povel för att se vad han såg. Synen var för konstig, hon kunde först inte ta in vad det var. Över hålet i taket reste sig en gigantisk, människoliknande skapelse med ben, armar, torso och huvud i mattgrå metall. Den var säkert tio meter hög och designen kändes retro, som en fyrtiotalfantasi om hur framtidens robotar skulle komma att se ut. På vänster arm var en röd armbindel målad och på bindeln en vit cirkel med ett svart hakkors.

* * *

Det var länge sedan Eber Vild hade fått nog. Under sina tjugotre år inom Säpo hade han med växande frustration kunnat se hur det svenska samhället med allt högre hastighet närmade sig total kollaps. Tidsmigrationen, som de flesta i början hade uppfattat som något positivt för både migranter och samhälle, hade sparat ur alldeles. Ju fler som fick tillgång till tekniken, desto mer oöverskådliga blev konsekvenserna.

Den första temporalmodulatore byggdes i mitten av sjuttioalet och länge var tidsresor helt oreglerade. När de första tidsmigranterna började dyka upp i slutet av 1990-talet var de något exotiskt. Alla ville kunna säga att de kände en. Nu tittade de flesta bort när de såg någon från det förflutna sitta och tigga utanför affären. Många ansåg att vårt moderna samhälle riskerade att kollapsa när människor flydde undan krig, förföljelse och fattigdom i tidigare decennier.

Eber förstod dem. Han hade med egna ögon sett hur de svenska fängelserna alltmer fylldes av personer med imperfekt härkomst. Många menade dessutom att migranterna hade en hemlig agenda, att de ville backa samhällsutvecklingen för att känna sig mer hemma. Det ryktades till och med om organiserade terrorceller. Säpo hade inte stött på några bevis för att de faktiskt existerade, men Eber var övertygad om att det bara var en tidsfråga innan de blev verklighet. De tre beväpnade tidsmigranter som hade trotsat snöovädret och brutit sig in i laboratoriet på TimeTech Industries huvudanläggning i Mölndal var bevis nog för detta.

Eber stod framför monitorerna i övervakningsrummet och betraktade dem, medan han strök tillbaka det stålgrå håret som hade fallit ner i pannan. Två stod böjda över datorn vid en av arbetsstationerna i laboratoriet, den tredje bevakade den unga labbassistent som hade haft otur att jobba just den här natten. Förmodligen var det hon som hade lyckats utlösa det tysta larm som fått varningslampan att börja blinka på kontrollpanelen framför Eber. Han sneglade föraktfullt på den uniformerade man som satt död i sin stol bredvid honom med en blek, halväten lussebulle i ett livlöst grepp. Vakterna hade varit amatörer, hade låtit sig överrumplas och dödas innan de ens hunnit slå larm och de tre tidsmigranterna hade utan problem tagit sig in i laboratoriet sedan skalskyddet hade slagits av.

Telefonen i övervakningsrummet började ringa ilsket. Eber sträckte sig över den döde vakten och lyfte på luren. Den såg liten ut i hans kraftiga hand.

“Tjenare Jojje, Nordström här”, sade en röst i telefonen. “Vem är det nu som råkat komma åt larmet?”

“Detta är Eber Vild från Säpo”, svarade Eber. “Om Jojje äter lussekatter utan saffran är jag rädd att han är död.”

“Vad? Nu hänger jag nog inte med riktigt?”

“Tre förövre har tagit sig in i laboratoriet”, svarade Eber. “Vi har tre döda vakter och en gisslansituation.”

“Men larmet gick ju precis”, protesterade Nordström. “Hur kom ni dit så fort?”

Eber lade på luren utan att svara. Han hade inte tid att stå här och tjafsa. På en av monitorerna kunde han se att Nygren och Eklund redan hade positionerat sig utanför laboratoriet och monterat ljuddämparna på sina dragna pistoler. Han kontrollerade återigen att ingen av de tre tidsmigranterna hade uppsikt över dörren som de hade låst från insidan. Med några tryck på ett tangentbord låste han upp den igen. Nygren vände sig mot övervakningskameran och gjorde en tumme upp. Eber stängde av kamerorna som övervakade laboratoriet. Det som skulle hända härnäst fick inte fångas på film.

Han lämnade övervakningsrummet och småsprang genom den öde byggnaden, passerade de två nattvakter som låg med struparna uppskurna i den döda kameravinkeln mellan personalköket och damtoaletten. Om Nordström på vaktbolaget hade larmat SOS skulle polisens insatsstyrka var på plats inom en kvart. Innan dess behövde de ha avslutat sitt uppdrag.

“Vi smyger in”, viskade han andfått till Nygren och Eklund när han kom fram till laboratoriet. “De har ingen bevakning på dörren.”

Eklund nickade och Nygren pressade försiktigt ner dörrhandtaget och gläntade ljudlöst på dörren, bara så mycket att de kunde ta sig in och gömma sig bakom en bred hurts med en yuccapalm och en skål med två skrumpna äpplen ovanpå.

Laboratoriet dominerades av en industriell temporalmodulator mitt i rummet och runt den var en handfull arbetsstationer utplacerade. Det var här som TimeTech Industries hade arbetat fram den algoritmen som spåddes revolutionera hela tidsresandet. Med hjälp av denna var det för första gången möjligt att

öppna ett maskhål bakåt i tiden. Det spreds vilda spekulationer om att det skulle innebära möjligheten att färdas till det förflutna, men de flesta forskare avfärdade detta som ren science fiction.

Labbassistenten satt i mitten av den inaktiva modulaton, strax framför mannen som bevakade henne. De hade båda vänt blickarna mot de två männen vid datorn. Den ene av dem höll triumfatoriskt upp ett USB-minne för att visa de andra, medan den andre dunkade honom uppskattande i ryggen.

“Vi har den!” sade mannen med USB-minnet. “Vi kan resa hem igen.”

“Det fungerar inte så”, försökte labbassistenten protestera. “Även om ni öppnar ett maskhål till er egen tid kan man bara färdas framåt genom hålet och landa i vår tid.”

“Håll snattran!” röt mannen bakom henne och hötte valhant med sitt gevär. “Det är inte vad vi har hört.”

Eber tecknade åt Nygren och Eklund att hålla sig gömda och pekade sedan bort mot mannen vid gisslan. Nygren och Eklund nickade och Eber stoppade ner sin pistol i hölstret innanför jackan och reste sig upp med en harkling. Allas blickar vändes mot honom.

“Jag har algoritmen”, sade mannen med USB-minnet och visade upp det för Eber som tog några snabba kliv fram till honom.

“Ni har gjort ett bra jobb”, sade han. “Ni kommer snart att kunna återförenas med era familjer.”

“Där hör du!” sade mannen med geväret till assistenten. “Det fungerar visst åt båda hållen!”

“Vad gör vi nu?” frågade mannen med USB-minnet och tittade uppfordrande på Eber. Eber krossade struphuvudet på honom med ett enda slag och vred av nacken på den andre med ett enkelt grepp.

Mannen med geväret och hans gisslan stirrade överrumplade på Eber. Innan de helt hade tagit in vad som hade hänt smög Nygren upp bakom dem med pistolen höjd. Det kom en dov knall från ljuddämparen och mannen med geväret sjönk ihop på golvet. Assistenten sträckte upp händerna i luften och snyftade.

“Döda mig inte.”

Eber plockade fram sitt ID-kort.

“Vi är Säpo”, sade han. “De här männen var terrorister.”

Han tog USB-minnet från den döde mannen vid sina fötter.

“De var inga terrorister”, protesterade assistenten. “De var desperata tidsmigranter med hemlängtan. Jag tror inte ens deras gevär var laddat.”

Eklund tog upp geväret från golvet, riktade det mot assistentens tinning och tryckte av. Skottet fick Nygren att rycka till. Assistenten föll till golvet med halva huvudet utspritt över temporalmodulaton.

“Du hade visst fel”, sade Eber och stoppade USB-minnet i fickan.

* * *

Strömmen verkade ha gått i hela Riksdagshuset och korridoren utanför arkivet låg mörk.

“Vad är det som händer?” frågade Povel rätt ut i mörkret. “Vad var det där för något?”

“Kom här”, svarade Anneli och drog med sig Povel mot trapphuset bortom hissen. De måste ta sig upp på gatuplan och komma i säkerhet. Ovanför dem hörde de dova smällar, ibland följt av ljudet från stenar som rasade. Hon tände ficklampan på sin mobil och det kalla ljuset gav korridoren en spöklik lyster.

“Det är tidsmigranterna”, flåsade Povel bakom henne. “Det är detta vi har varnat för.”

Anneli drog upp den tunga dörren till trapphuset och lyste in. Ljuden från övervåningen var mycket starkare här och Povel flämtade till.

“Vart är vi på väg egentligen?”

“Vi måste härifrån”, svarade Anneli. “Om taket rasar över oss ...”

“Jag vet inte”, sade Povel tveksamt.

“Du gör som du vill”, svarade hon och började kliva upp för trappan. Hon hann inte många steg innan hon hörde Povel följa efter.

Glasdörren som skulle ha tagit dem ut på entréplan var blockerad av en sönderbruten pelare och ett kvadratisk murblock. En ny explosion fick byggnaden att skaka till och Anneli ledde dem vidare till nästa våning. De kom ut i pelargalleriet ovanför den magnifika trapphallen i Riksdagshusets mitt. På andra sidan hade roboten sprängt bort trappan. Den hade rivit ner pelarna och med dem stora delar av taket. Den hade därefter slagit sig vidare igenom väggen in till Andra kammarens sal. Helt urskillningslöst grabbade roboten tag i vad den kom åt och slungade möbler, mursten och politiker genom luften medan två kulsprutegevär på axlarna gav ifrån sig korta kulsvärmar med oregelbundna mellanrum. Ingen verkade försöka stoppa den. Kanske låg säkerhetsvakterna begrävda under stenmassorna eller så hade de helt enkelt flytt. Moderaternas partiledare och fyra av hans partikamrater kom springandes ut ur kammarsalen tillsammans med Samtidsdemokraternas partiledare Håkan Möller och hans ständige vapendragare Kenneth Barck. Men medan moderaterna fortsatte ner för den stora trappan, stannade samtidsdemokraterna upp och följde dem avvaktande med blicken. Anneli, som hade en bättre överblick från den motsatta sidan, såg hur roboten kom tillbaka från kammarsalen. Hon insåg med en isande klump i magen vad som var på väg att hända, men kunde inte göra något för att förhindra det. Roboten sträckte ut en av sina väldiga armar och sköt iväg en granat som exploderade mitt i Moderaternas riksdagsgrupp. Anneli vände bort blicken, ville inte se de lemlästade kropparna när röken hade lagt sig.

“Fitt i helvete!” flämtade Povel och det var som om roboten hade hört honom. Långsamt vände den sin blick mot dem. Den korsade trapphallen med två majestätiska kliv och sträckte ut armen mot Povel och Anneli. Hon förstod att den svarta öppning hon stirrade rätt in i var granatgevärets mynning.

Så det är så här jag kommer att dö, tänkte hon och kände sig märkvärdigt lugn nu när det var ett oundvikligt faktum. *Sprängd i bitar av en jättelik nazirobot i Riksdagshuset.*

* * *

Den underjordiska hangaren var dåligt uppvärmd, men Eber brydde sig inte om kylan. Han höll Gabriel Söder under uppsikt medan denne korrigerade de sista inställningarna i algoritmen från TimeTech Industries. Eber litade inte på honom, även om han hade förstått att Söder ansågs vara ett geni. Håkan och Kenneth hade kallat honom för vår tids Einstein på Samtidsdemokraternas partikonvent. Eber hade hört det själv, men det hade varit många lakritsshots in på småtimmarna så han hade tagit det med en nypa salt.

Gabriel Söders temporalmodulator var den största som Eber hade hört talas om. Den var placerad i ena änden av hangaren och gick i princip från golv till tak och ända ut till väggarna. När Söder slog på modulaton blev maskhållet till det förflutna stort som en vägg. Det liknade en flimrande bildskärm som visade hur hangaren hade sett ut när den var en del av den hemliga svenska flygvapenindustrin under fyrtioalet. Det var här som Hitlers protegé, den unge uppfinnaren Siegfried Wagner, i slutet av kriget hade utvecklat *die Notung Projekte* i samarbete med svenska ingenjörer. Målet hade varit att konstruera en supersoldat, en enorm stridsrobot som, om den hade börjat serietillverkas, skulle ha vunnit kriget åt Hitler. Men man kom inte längre än till en prototyp innan projektet av oklar anledning lades ner och hangaren tömdes. Strax därefter besegrades nazisterna och kriget tog slut.

Gabriel Söder tryckte fram spaken på manöverdosan han hade i sina händer och hela temporalmodulaton började långsamt röra sig framåt på skenor i golvet. Genom maskhållet kunde Eber se en man i vit rock längre in i rummet och bortom honom tornade prototypen upp sig som en mörk skugga.

Han undrade om det verkligen skulle fungera, om maskhållet skulle vara konsistent nog för den stora yta som Söder hade tvingat ut det till. Han tyckte de statiska störningarna verkade oroväckande, men det kanske var så det skulle vara.

Modulatorn passerade en verktygslåda i fyrtioalet och med ett elektriskt sprakande och en doft av ozon trängde den igenom den flimriga hinna som skilde de två tiderna åt. Eber gick fram och kände på den, förväntade sig nästan att den skulle vara varm. Men den kändes som en vanlig verktygslåda i metall. Det började spraka igen och en hel arbetsbänk förflyttades sjuttiofem år framåt i tiden.

“Det fungerar”, sade han till Söder, som skrattade och nickade.

Det var i det ögonblicket som mannen i vit rock vände sig om. Eber kände igen honom från foton som Gabriel Söder hade visat. Det var Siegfried Wagner själv. Med öppen mun betraktade han maskhållet framför sig. Eber visste att han inte kunde se dem. Ljuspartiklar kunde, precis som all annan materia, endast färdas framåt i tiden. Han hade själv sett ingångar till maskhål, förundrats över hur ljuset tycktes splittras upp som genom ett prisma med fler dimensioner än vad som var möjligt och liksom sugas in i framtiden. Det var en lika fascinerande syn varje gång och Eber kunde bara gissa hur det var för Wagner som ställdes inför en teknologi som ännu låg flera årtionden framåt i tiden.

Wagner backade allteftersom maskhållet närmade sig tills han stod med ryggen mot benen på självaste Notung, den jättelika roboten. Inget ljud nådde igenom, men Eber kunde se Wagner skrika på andra sidan. Tysken förlorade medvetandet strax innan han trängde igenom maskhållet och föll omkull på golvet vid Ebers fötter. Strax därefter var även den gigantiska roboten igenom och Söder stängde av temporalmodulaton.

Eber kunde inte låta bli att imponeras. Notung var magnifik i sitt storhetsvansinne, fascinerande i sin spegling av en tid där storlek och styrka definierade makt. Håkan och Kenneth hade haft rätt. Notung var precis vad det här landet behövde. Med dess hjälp skulle den gamla politiska situationen rivs ned och en ny maktordning skulle resa sig ur spillrorna.

* * *

Den väldiga roboten stod så nära att Anneli kunde höra det elektriska surret när kameranlinserna som utgjorde dess ögon zoomade in på dem. I borte ändan av trapphallen stod Håkan och Kenneth kvar längst upp på trappan och följde robotens rörelser med blicken.

Anneli kände doften av Povels urin, men brydde sig inte om det. Det kunde lika gärna varit hennes. En kvävd snyftning snett bakom henne fick roboten att flytta sitt fokus några grader. Anneli vred på huvudet och såg ett av Miljöpartiets språkrör titta fram bakom en pelare. Blicken i hans pojkaktiga ansikte var skräckslagen. Det väste från hydraulpumparna inuti roboten när den justerade granatgeväret och tog sikte på språkröret. Anneli och Povel kastades till golvet av tryckvågen när geväret avfyrades alldeles framför dem. Det ringde i öronen på henne och hon kände mer än hörde hur granaten exploderade bara några meter bort. Instinktivt slöt hon ögonen när splitter och murbruk regnade ner över henne.

När hon öppnade dem igen hade roboten börjat vända sig bort från dem. Kameranlinserna var riktade mot Håkan och Kenneth vid trappans topp och överkroppen följde långsamt efter i vridningen. Därefter tog den några kliv för att få benen rättvända, men trampade snett på ett nedrivet marmorblock och svajade till, verkade farligt nära att tappa balansen. Så vred den sig ytterligare ett kvarts varv och sände iväg en ny granat in i kaoset i Andra kammarens sal.

“Anneli!” Hon kände hur Povel skakade hennes axel. Han blödde från ett sår i pannan och överkamningen stod rätt upp i en rufsig kalufs. Själv var hon fortfarande omskakad efter explosionen. Ena

ögonlocket hade svullnat upp efter att ha träffats av något och ett marmorsplitter hade trängt in i låret på henne. Hon försökte röra på benet men det var helt bortdomnat.

“Jag tror jag vet hur vi kan stoppa den!” sade hon sammanbitet. “Den är tung och klumpig. Om vi får den att falla...”

“Strunt i den”, väste Povel och tog henne i famnen. “Vi måste ut!”

“Släpp ner mig, jag kan gå”, protesterade hon, men visste att det inte var sant.

“Vänta på oss”, ropade Povel halvhögt till Håkan och Kenneth som var på väg ner för trappan.

“Povel, vad roligt att du överlevt”, sade Håkan och log snett mot dem utan att stanna.

“Ge oss en minut, Eber”, sade Kenneth i sin mobil. “Vi är snart ute.”

“Men vänta då!” upprepade Povel med panik i rösten. Han vacklade under Annelis tyngd, och kände sig för med fötterna för att inte snubbla. Vid foten av trappan kom han ikapp Håkan och Kenneth. De hade stannat upp för att vänta in honom. Bortom dem var ett stort hål i fasaden mot Norrbro, där roboten hade gått rätt igenom väggen.

“Vi måste stoppa den”, sade Anneli, men Håkan hyschade henne och sträckte fram armarna mot Povel.

“Ge henne till mig”, sade han. “Det kommer se bra ut på bild.”

Anneli försökte protestera, men Povel lyfte över henne till Håkans famn och de trädde ut på Helgeandsholmen. Det hundratal människor som hade samlats bakom polisens avspärningar följde dem andlöst med blickarna.

“Svenskar!” började Håkan, men avbröts av en detonation så kraftig att Riksdagshuset kollapsade bakom honom.

* * *

“Ni har alla sett bilden”, säger Anneli och håller upp den gulnade tidningen. Halva förstasidan täcks av ett bleknat fotografi. Mot en fond av rök och damm, där man bara kan ana resterna av Riksdagshuset, står Håkan Möller bredbent med den unga Anneli i sina armar. Han håller henne under knäna och axlarna, hennes armar hänger rakt ner. Det går inte avgöra om hon är vid medvetande eller ens vid liv. Strax bakom Håkan står Kenneth och Povel halvt vända mot förödelsen i bakgrunden.

“Bilden blev ikonisk”, fortsätter Anneli. “‘Pappa’ Håkan håller sitt första tal till nationen framför ruinerna av den svenska demokratin.”

Ett igenkännande mummel går genom det lilla källarrummet under Pizzeria Palermo.

“Jag har hört att kvinnan i hans famn är hans fästmö”, säger en äldre man. “Att hon dog i terrorådet från det förflutna. Att det var det som fick ‘Pappa’ att viga sitt liv åt moder Svea.”

“Vi har alla hört propagandan”, avbryter Anneli. “Jag är här för att berätta sanningen.”

Mannen biter sig i läppen och slår ner blicken. Det är tredje eller fjärde gången han ifrågasätter hennes redogörelse, och Anneli kan inte låta bli att undra om han är en av Partiets infiltratörer. Att sprida fakta kan vara ett allvarligt brott och Partiet betalar bra för uppgifter som kan leda till fängslandet av “desinformatörer”. Anneli sneglar mot Pontus. Han ser besvärad ut, tänker förmodligen samma sak som hon. Det är Pontus som är ansvarig för bakgrundskontrollen på alla inbjudna. Han gör ett bra jobb, men det händer att någon slinker igenom.

Ibland känner Anneli att hennes kamp är tröstlös. Människor vill inte ha sanningen, de vill ha en bra historia som förklarar hur allt dåligt är någon annans fel. I sina mörkaste stunder kan hon tänka att även hennes berättelse är ett exempel på detta. En förlorarnas historieskrivning som fråntar dem ansvaret för allt som sedan gick åt helvete. En tröst för dem som var där. De som borde ha agerat, som hade

möjligheten att stoppa det som kom. Samtidigt vet hon att hennes drivkraft inte är att avsäga sig någon skuld, utan om att sprida kunskap om vad som faktiskt hände. Att sanningen är deras viktigaste vapen mot Partiets förtryck. Varför skulle annars Håkan Möller vara så rädd för de organiserade sanningssägarna?

“Det var ingen slump att ‘Pappa’ Håkan var den enda partiledare som överlevde attacken”, fortsätter Anneli och lägger undan den gamla tidningen. “Inte heller att roboten sprängde sig själv och större delen av Riksdagshuset bara sekunder efter att ‘Pappa’ lämnat byggnaden. Det spekulerades förstås en hel del om det redan då. Varför Samtidsdemokraterna som enda parti hade klarat sig så misstänkt väl.”

“Men varför gjorde ni inget för att stoppa dem?” frågar en ung kvinna.

“Alla var så överrumplade av vad som hänt”, svarar Anneli. “Hotet från det förflutna tycktes så ovedersägligt och Samtidsdemokraternas lösningar så självklara att ytterst få insåg vad det faktiskt var som höll på att hända. Säkerhetspolisens utredning visade inte heller på...”

“Säkerhetspolisens utredning?” protesterar flera åhörare i munnen på varandra.

“På den tiden var Säkerhetspolisens uppdrag att skydda den svenska demokratin”, svarar Anneli och ler blekt. “Det var först långt senare som det stod klart att utredningsledare Eber Vild hade en helt annan agenda.”

Åhörarna hajar till. Eber Vild är okänd. Under hans ledning har Säkerhetspolisens metoder blivit allt brutalare i jakten på “desinformatörer” och andra fiender till Partiet.

“Med facit i hand”, fortsätter hon, “är det svårt att förstå hur vi kunde låta det ske. Men då var allt så kaotiskt och Samtidsdemokraterna så väl förberedda. Ur spillrorna av den svenska demokratin formade de det samhälle vi lever i nu.”

“Det gör mig arg”, säger den unga kvinnan med rynkad panna. “Att ni lät det ske.”

“Mig med”, säger Anneli och slår ner blicken.

Flammornas vän

Finn Cederberg

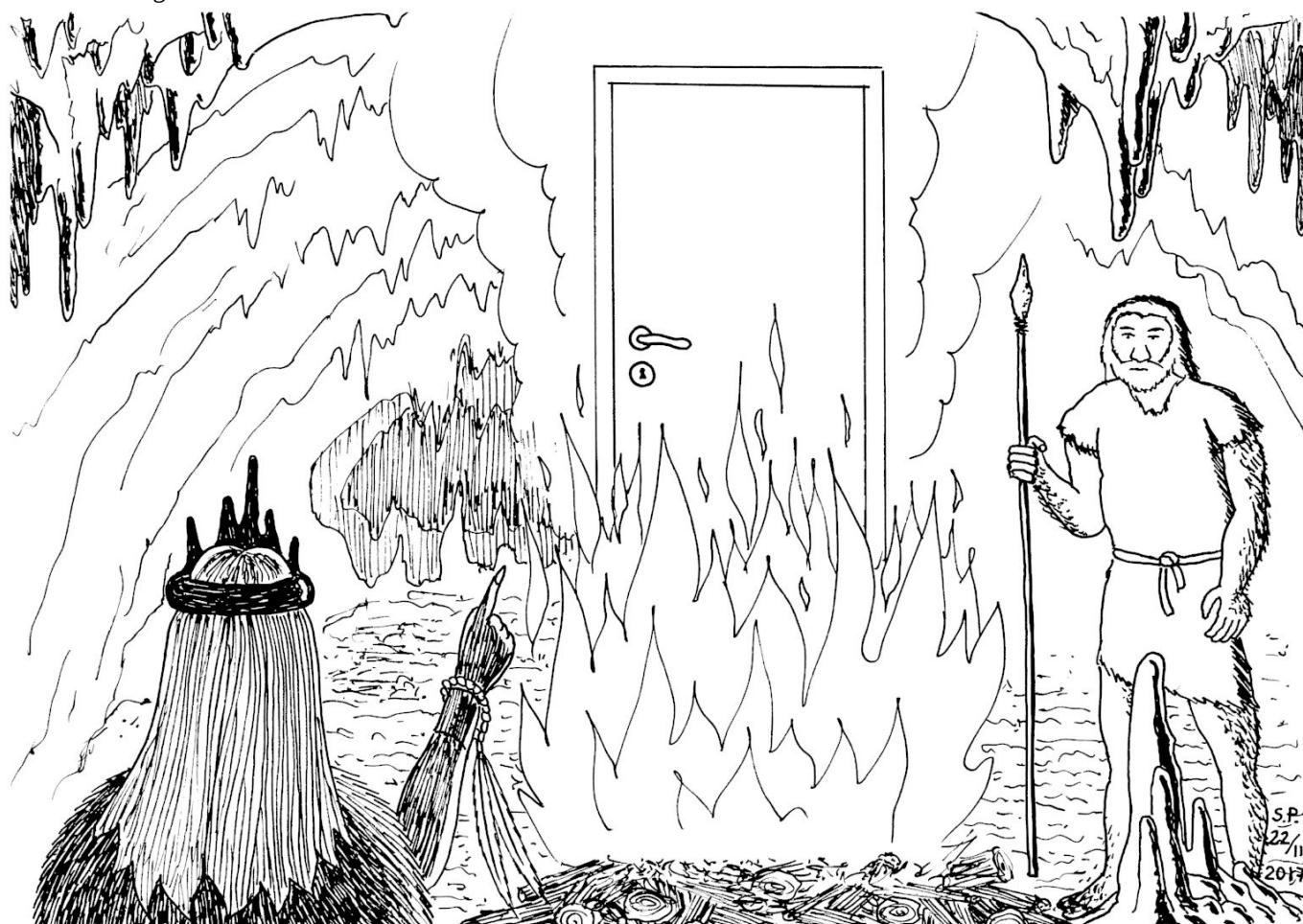

Illustration: Sandra Petojevic

Elden var sedan många år hans ende vän. Den värmden honom och höll honom sällskap. Den försörjde honom och såg till så att han fick mat på bordet. Inget skulle komma mellan Valentin och flammorna. Han behövde inte mobbande kollegor, arga chefer eller någon bitter partner. Allt han behövde var en eld, en kamera och ett stativ. Men inte vilket skräp som helst. Tiden då han använde sig av budgetutrustning var bakom honom. För flera år sedan hade ett av stativbenen lossnat efter trettio minuters inspelning framför en kistspis från 1832. Det hade tagit sig jämt och fint över hela stocken och knäppt lagom mycket, varken för mycket eller för litet. När stativbenet gick av och kameran slog i golvet hade han skrikit rakt ut. Man ska ha kontroll på det som man kan kontrollera, tänkte han och investerade nästa dag i ett stativ från Manfrotto för strax under tretusen. Han hade därpå åkt tillbaka till kistspisen, men det hade inte tagit sig lika bra. Elden spred sig ojämnt och flammorna slog upp i disharmoni. För honom personligen spelade det ingen roll, elden fick göra som den ville och han lät den alltid brinna ut, men för registreringens skull ville han att det skulle ta sig jämnt. Majoriteten av alla människor uppskattar harmoni i en bild. Sectio aurea, det gyllene snittet. Fyra försök hade det krävt innan han fick två acceptabla timmar av elden i kistspisen. Sedan dess använde han sig bara av utrustning han kunde lita på. Kontroll över det som går att kontrolleras.

Alla spisar skulle få samma chans. Vissa var det mer drag i än andra och somliga rykte in betänkligt trots att han förvärmde skorstenen med en brinnande bit tidningspapper. Han gjorde allt för att elden i spisen skulle få så bra förutsättningar som möjligt. Varje tagning förbereddes minutiöst. Björknäver och tändved uppblandat med smala stickor av törved. Han behövde aldrig mer än en tändsticka för att tända.

Valentin fann bruket av gaständare hädiskt. Han hade lärt sig tända en eld på alla tänkbara sätt och behärskade gnidelden, slagelden och vridelden. I det dagliga arbetet använde han tändstickor. Veden var hans egen. På så sätt hade han kontroll över det som gick att kontrollera. Björk som var torr och betedde sig som ved skulle framför kameran, då var det sällan några problem. Om det inte var kraftigt lågtryck förstås. Då var det viktigt att värma upp skorstenen först så röken inte trycktes ner och sedan in med en burk tändvätska som fick stå nån timme och ånga av sig.

Vill man tända en eld ordentligt kan man inte lämna något åt slumpen. Efter att han tänt gick han omedelbart ur bild och satte sig på en enkel stol några meter bakom kameran. Stolen var hans egen och han betraktade den som en del av utrustningen. Han satt bra på den stolen och den knarrade inte. Inte för en minut släppte han lågorna med blicken. Det hände att fastighetens ägare bad att få vara med under inspelningen men då förklarade han vänligt men bestämt att det var omöjligt på grund av risken för att ljud och ljus skulle påverkas. Samt att de förmodligen skulle tröttna efter en halvtimme och längta därifrån.

Att sitta helt still i minst två timmar krävde en del av de flesta. Men inte av Valentin. Att sitta vid elden var för honom som att sitta tillsammans med den bästa av vänner. Den man älskade och ville vara med mest av alla i hela världen. Elden skapade en ro i honom som inget annat förmådde. Han levde för att se lågornas dans över veden. Att registrera skiftningarna i ljus och ljud var syftet med hans existens. Men det var fortfarande bara en hobby. Tills Länsstyrelsen hörde av sig. De hade sett ett par av hans filmer av meditationseldar på nätet och undrade om han kunde hjälpa dem. De behövde någon som kunde registrera gamla spisars funktion och eldegenskaper. Nu åkte han runt i hela Sverige i sin Fiat Punto och filmade eldstäder.

Det hände fortfarande att han åkte i väg för sitt eget höga nöjes skull och spelade in stämningfilmer som han sedan la ut på Youtube. Eld vid Dalälven. Eld vid Lapporten. Eld vid Ale stenar. Han hade några tusen prenumeranter runt om i världen. Det gav inte några stora reklampengar men det var bekräftelse på att hans arbete betydde något för någon.

Nu var han i Jämtland. Efter att ha filmat ett par kakelugnar i Östersund hade han tagit några extra dagar för att se sig omkring. På nätet hade han läst om en grotta norr om Stora Blåsjön. Korallgrottan. Han hade filmat eldar i skogen, vid vattnet och på fjället men aldrig i en grotta. Vilket var lite konstigt egentligen med tanke på hur mycket av mänsklighetens historia som har utspelat sig i grottorna. Allas våra liv har sitt ursprung i grottorna. Det är i dem våra förfäder lekte, älskade, grälade, planerade, åt, drömde. Det var i grottorna man tände sina eldar. Det var i dem man kunde ta skydd i en okontrollerbar värld. Varför hade han inte tänt en eld i en grotta tidigare? Det var ju en helt egen genre. Grotteld. Nu skulle det i alla fall äntligen bli av.

Han letade sig fram på krokiga vägar. Största delen av dagen hade passerat när han till slut kom fram till en liten parkering där en skylt med texten "Korallgrottan" pekade mot en stig. Han packade ur sina saker och säcken med ved, låste bilen och började gå. Skogen hade gallrats runt stigen och på de blöta partierna hade man lagt spång. Ordning och reda. Grottans öppning uppenbarade sig som en svart port in i underjorden. Mossan sträckte sig från skogen och ner mot öppningen men tynade bort ju närmare öppningen man kom. I gränslandet mellan ljus och mörker, ute och inne, det fördolda och det uppenbarade stred mörkret och kylan mot solens värmande strålar.

Valentin gick in i grottan. Det blev snabbt lågt i tak. Det var en obehaglig känsla när stenen närmade sig från alla sidor. Han slappnade av och fokuserade på målet. Längre in skulle det finnas ett större utrymme. Där skulle han tända sin eld. Han sköt väskan med kameran framför sig och drog säcken

med ved efter sig när han ålade sig fram. Det handlade ju bara om ett par timmar, sen skulle han ta sig till bilen igen och byta till torra kläder. Inga problem.

Innan han såg att han befann sig i grottsalen så hörde han det. Ljudet förändrades i och studsade mot väggarna. Han sträckte på ryggen och såg sig omkring. Det rann vatten på väggarna och luften kylde luftvägarna på sin väg ner i lungorna. Nu gällde det att hitta en lämplig plats för elden. Det var mörkt så han fick stapla veden i ljuset av sin pannlampa. Han riggade kameran, och tände en tändsticka. Den slocknade. Fukt hade på något sätt letat sig in i tändsticksasken. Ur väskan tog han fram elddonen. Det fick bli vrideld. Han satte igång att snurra eldborren. Den urtida symbolen för världskvarnen. Så stark var dess symbolvärde att vridelden och eldborrarna förbjöds under kristnandet av landet. Man kan tro att en eld är en eld oavsett hur den tändes. Det stämmer inte. Det är skillnad på eld och eld.

Det gnisslade lite när trä vreds mot trä. Till slut började det att ryka. Glöden från eldborren förde han över till en bit sprängticka som han la mot torr enebark och blåste på tills den tog eld. Han släckte pannlampan och gick sedan fram och tände lägerelden. Han drog sig genast undan och satte sig på ett hopvikt liggunderlag en bit bort så han inte skulle störas av röken. Det skulle vara mycket pinsamt om han drabbades av ett hostanfall. Att tvingas avbryta på grund av en sådan nybörjarmiss vore katastrofalt. Han skulle aldrig ta sig hit ut och in i grottan igen. Han slappnade av och sjönk in lugnet som elden försatte honom i. Det meditativa paradiset där sinnet fick ro och tankarna somnade bort.

Något störde med ens hans sinne. Något skymtades ovanför lågorna. En struktur av något slag. Han gnuggade sig i ögonen. Det var en ram eller liknande? Han satt helt still för att inte störa inspelningen. Tänk om han såg fel? Tänk om han hade dragit i sig någon konstig underjordisk gas på väg in i grottan eller höll syret på att ta slut? Han blundade och tog ett djupt andetag så tyst han kunde för att inte störa inspelningen. Det fanns syre nog och inte luktade det gas heller. Ramen fanns kvar ovanför elden när han tittade igen. Sakta men säkert blev den allt högre. Ur röken och lågorna växte en dörr fram. Som en hägring över het asfalt. Det var omöjligt, men bit för bit uppenbarade den sig. En smal dörr med handtag och karm. Utan att tänka sig för reste sig Valentin upp, sträckte fram handen och rörde vid strukturen. Den fanns där i röken. En dörr. Valentin tog tag i handtaget men det hettade över låren och han hoppade bakåt. Skjortan hade fattat eld. Valentin slog ut lågorna med handflatorna. Först blev han rädd men sen tänkte att det gick väl an för bilen stod ju ändå inte så långt bort. Det gjorde inget om han blev lite smutsig. Han såg sig omkring beredd på att någon skulle hoppa fram och skratta ut honom, men förutom elden och den mystiska dörren låg grottan öde och tyst. Kunde det vara geologin som påverkade? Stenens resonans med hettan och ljuset? Hur länge sedan var det någon hade tänt en eld på den här platsen? Han tog ett nytt tag i handtaget och såg till att akta sig för elden den här gången. Dörren svängde upp. Återigen tog han ett steg tillbaka. Han lutade sig närmare och försökte titta in i mörkret. Ett svagt ljussken skvallrade om en värld på andra sidan. Valentin harklade sig och vände sig om. Han stönade och vände sig om mot elden igen. Dörren var kvar och Valentin närmade sig den försiktigt. Han skymtade rörelser och innan han hann reagera sträckte sig långa håriga armar genom dörren och händer som grep tag i honom. Han skrek och försökte streta emot men händerna som drog honom var starkare. De slet honom genom öppningen och ut på andra sidan. Skräcken för det okända fick honom att blunda. Han föll ner på marken och slog i knän och armbågar. En iskall kyla från hans innersta uppfyllde honom med övertygelsen om att han befann sig på en plats som inte var ämnad för honom. Som om han hade kastats ut naken i rymden eller helt plötsligt släppts ut tusen meter under havsytan utan dykardräkt. Instinkten sa att han skulle dö en ohygglig död vilket ögonblick som helst. Han knep ihop ögonen och höll andan.

Inget hände. Han hörde eldar som brann. Det pep svagt från veden. Ljudet fick honom att slappna av något. Han levde fortfarande. En kvinna sa något på ett främmande språk. Någon skrattade till.

Valentin tittade upp. Han befann sig i en stor grottsal. Facklor lyste upp bergväggarna. Valentin hade aldrig sett något liknande. Flammorna skapade skuggor som fick hela grottan att röra sig. Han satt i en cirkel av stalagmiter och bakom honom brann en eld med en dörr ovanför. Framför honom stod fyra människor. De hade dragit honom genom dörren. De var kanske lite kortare och hårigare än folk är mest men det var människor. Två män hade var sitt spjut riktade mot Valentin och mellan dem stod tre kvinnor. Kvinnan i mitten hade en krona av svart sten på huvudet. Den skimrade som kattguld. Hon skakade på huvudet, sa något obegripligt och pekade på honom och sedan på dörren bakom honom.

”Jag förstår inte”, sa Valentin. ”I don´t understand.” Han slog ut med armarna och försökte se så oskyldig ut som han kunde. Kvinnan himlade med ögonen, skakade på huvudet och pekade på öppningen ovanför elden. Valentin pekade på sig själv och sa ”Valentin”. Sen pekade han på dörren och sa ”Sverige”.

”Aha, Lumelunda.” sa kvinnan och nickade.

”Nej”, sa Valentin. ”Korallgrottan.”

Kvinnan suckade och skakade på huvudet igen. En av männen skrek till och pekade på dörren ovanför elden. Kvinnan skrek och vinkade åt honom att röra sig mot öppningen. Det var nästan som om hon sjasade iväg honom. Förvirrad vände sig Valentin om och såg att öppningen höll på att försvinna. Han kastade sig upp på fötter och hoppade med ett språng tillbaka genom den flimrande dörren. Han slog i sina knän och blev rädd att han skulle trilla rakt ner i sin egen eld. Men det fanns ingen eld, bara råkall kyla och mörker. Elden och dörren var borta, tillsammans med allt annat.

Han famlade runt i mörkret på jakt efter kameran men där den hade stått fanns nu endast en förhöjning i berget. Valentin stönade och harklade sig. Han kröp runt på jakt efter öppningen som skulle leda honom ut. Minuter passerade. Han slog i huvudet flera gånger och var ganska säker på att han blödde från ett sår i pannan och på både knän och händer. Tiden gick. Han var på väg att ge upp när han plötsligt fann öppningen som ledde ut. Den kändes ytterligare något mindre än tidigare men han trängde sig genom och kämpade av alla krafter tills han kom ut till grottöppningen. Den var helt igenväxt.

Han klättrade upp för branten och skogen stod tät. Spången var borta och skyltarna nedtagna. Valentin var så glad över att komma ut i friska luten att han inte brydde sig. Nu gällde det att ta sig till bilen så fort som möjligt så han kunde få komma i rena kläder och sen ta sig hem. Han började gå. Det låg nedblåsta träd lite här och där. Stigen var mindre, smalare, och mer som en djurstig. Valentin var så glad över att ha tagit sig ut ur grottan att han inte brydde sig om taggbuskarna som fastnade i hans blöta byxor eller att träden växte så tätt att de skymde himlen. Han fick stanna för att se sig omkring flera gånger. Tveksamheten kom krypande. Hade han gått åt fel håll? Hade han kommit ut genom en annan grottöppning än den han gått in genom? Han ville komma till bilen så fort som möjligt och åka hem. Och aldrig åka hemifrån igen.

Han stannade, tog några djupa andetag och tänkte efter. Nej, han hade gått ut samma väg som han hade kommit in genom. Men att det skulle se så annorlunda ut än vad han mindes det. Han brukade ha ett bra lokalsinne men nu var det flera saker han reagerade på. Den stora stenen kom han ihåg men inte att den var helt klädd i mossa. Och stenen där strax intill mindes han inte alls. Såg precis ut som en bil. Valentin upplevde sig falla genom bottenlösa skyar. Han satte sig ner i mossan och tittade på formationen framför sig. Under mossa, grenar, barr och löv anade Valentin formen av en Fiat Punto. Helt klädd i mossa och lavar. En sälj växte genom öppningen där framrutan suttit. Kunde detta stämma? Valentin såg sig omkring. Av vägen fanns ingenting kvar. Överallt stod skogen tät.

”Vad är det frågan om?” Han ropade rakt ut. Till träden, fåglarna eller någon, vem eller vad som helst, som kunde höra honom. Det kom inget svar. Bara vinden i trädkronorna. Valentin började snyfta och sjönk ihop vid resterna av sin gamla bil. Efter några minuter samlade han sig. Han tog några djupa

andetag, torkade tårarna och reste sig upp. Jag måste ta kontroll, tänkte han. Sen började Valentin att samla ved.

En timme av min tid

Anna Blixt

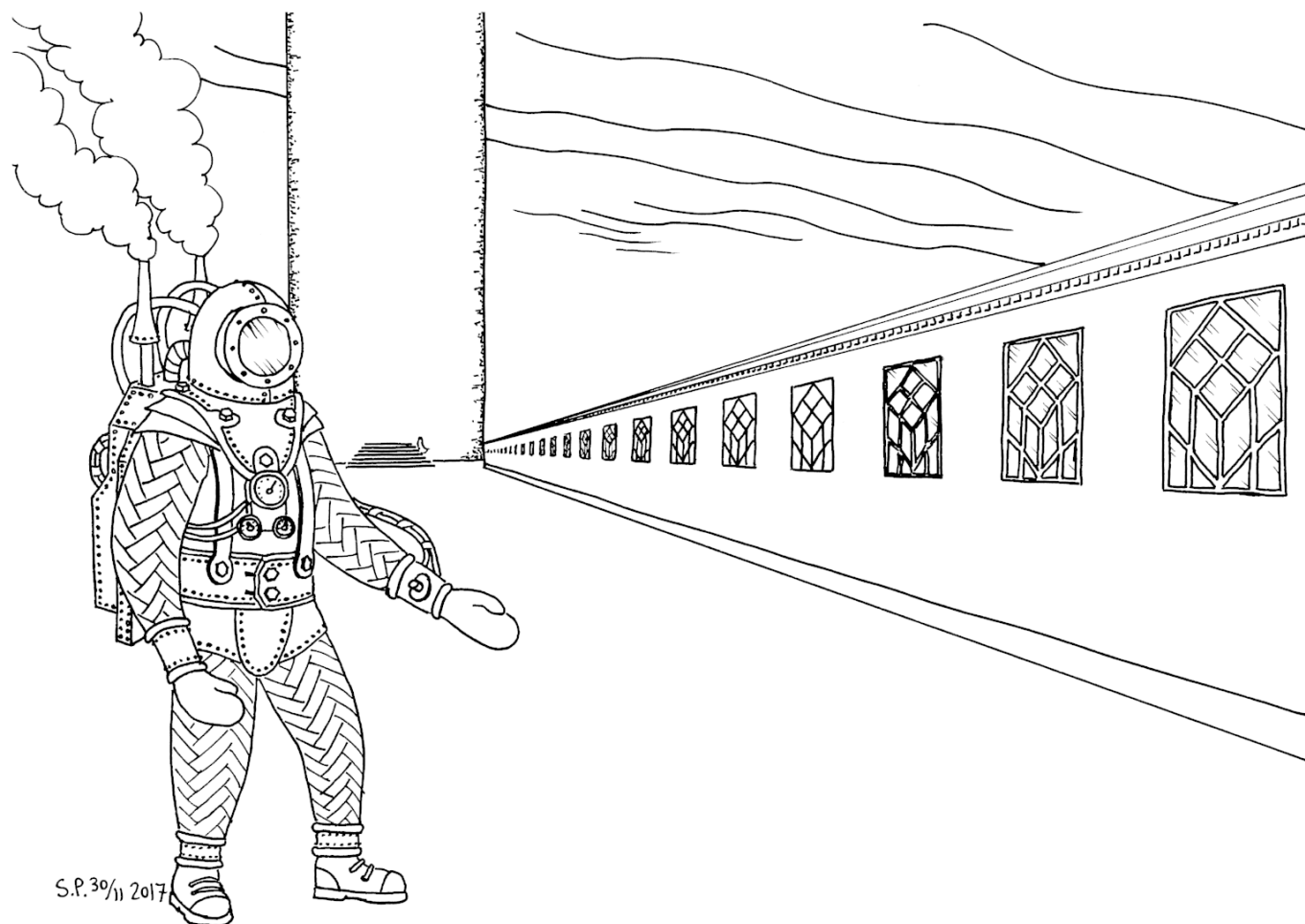

Illustration: Sandra Petojevic

En historia om staden vid tidens gräns

* * *

Mannen vid skrivbordet är som sitt kontor: pryddig och färglös. Till och med den kala skallen påminner om teakbordets välpolerade yta. Han lutar sig fram något i stolen och skjuter över kontraktet till min sida av bordet.

”Skriv på.”

Jag har fått två kopior av samma dokument. Jag sneglar längst ner på sidan. Mitt namn står till vänster under en tom rad som inväntar min signatur. Till höger finns det redan en påskrift. Dennis Morgen. Han väntar sig inget motstånd.

Situationen gör mig nervös, men jag tar mig ändå tid att läsa igenom sidan. Det står inte mycket på den. Morgen köper en timme av min tid för ett spaningsuppdrag i en avstängd tidszon, plus förberedelsetid. Ersättningen är tusen kronor per timme räknat i normaltid. Jag ska dock inte bara undersöka den avstängda zonen, utan också testa en ny skyddsdräkt som ska hålla normaltid. Jag får ersättning för nedlagd tid, men uppdraget väntas bara ta en timme, utan någon tidsförskjutning.

Däri ligger också problemet: jag behöver pengar. Jag har lika mycket skulder som ambitioner. När Morgen kontaktade mig för det här uppdraget trodde jag att det skulle bli som de tidigare. Jag föreställde mig att spendera en timme i någon annan zon, observera och anteckna, och komma hem igen till normalzonen där några timmar skulle ha passerat. Timlönen beräknas alltid utifrån normaltid.

En del temponauter stannar självfallet borta längre än avtalat, men de drar alltid på sig mer problem än det är värt. En del försvinner för alltid.

Tusen kronor är ändå tusen kronor och det är en mycket god timlön, även för en ynka timme i förhållande 1:1. Morgens signatur finns redan på pappret. Lönen är inte förhandlingsbar.

”Jag har frågor om dräkten.” Jag fattar pennan. Det är en gammaldags fjäderpenna som måste doppas i bläck. Jag antar att reservoarpennorna jag smugglade in förra året har tagit slut. Eller sålts vidare.

Morgen tar det påskrivna pappret när jag skickar tillbaka det över bordet och arkiverar det omsorgsfullt i ett anonymt, gråmålat skåp. ”Det har vi alla”, säger han och räcker mig ett lätt kuvert med instruktioner. ”Inställ dig i morgon, vid navporten. Klockan 06:00.”

Efter det gör jag vad jag alltid gör innan uppdrag – spelar. Jag har minst tusen kronor på ingång, kanske mer, och med min kopia av kontraktet i hand kan jag både lösa ut alla gamla skulder på mitt favoritcasino och dessutom få en god kredit för kvällen.

Jag spelar tärning och kort. Förr eller senare, om jag fortsätter, kommer jag att vinna stort. Om jag kan få ihop tiotusen kan jag köpa huset jag vill ha och dessutom ha råd att bemanna hantverksboden i gatuplan. Kan jag få ihop så mycket pengar på en gång är min lycka gjord. Då kan jag leva på räntan och inkomsterna från boden och aldrig behöva arbeta igen. Jag skulle vara Någon om det hände, inte bara en tidsråtta som hyrs in för farliga uppdrag några ynka gånger om året.

Kvällen bjuder dessvärre inte på någon större tur, men när jag går har jag i alla fall hundra kronor kvar av de tusen jag ska tjäna i morgon. Jag lämnar casinot innan midnatt och går hem till ett litet rum med tegelväggar. Det finns inget fönster, men en liten luftventil uppe vid taket låter mig höra stadsklockan. Den väcker fabriksarbetarna vid klockan fem och den tiden duger gott åt mig.

Klockan 05:55 nästa dag väntar jag runt hörnet från navporten. Jag är hyrd från 06:00 och det anses oprofessionellt att vara tidig. Punktlighet är en av sakerna jag får betalt för. Medan jag väntar öppnar bageriet tvärs över gatan och bredvid det rullar man upp portarna till det nya ångeriet. En skock fabriksarbetare går förbi i smutsiga arbetskläder. En av dem skjuter en skottkärra full med ångtrattar. Manickerna är smutsiga och här och var skymtar nya nitar. Reparationer.

05:58 får ångeriet sin första kund för dagen. Det är en gammal dam som kommer med en hel korg fisk. Jag har sett henne förut, hon säljer ångfisk vid fabrikena runt lunchtid. Jag trodde alltid att hon hade en egen ångmaskin, men inser nu att hon är för fattig för det. För fattig för att äga, men inte för att hyra och det ger mer vinster i längden för den som hyr ut. Jag kanske borde investera i ett ångeri istället för en handelsbod. Ånga är, trots allt, framtiden.

06:00 korsar jag torget vid navporten. Området närmast porten är avspärrat och två konstuplar i höga, runda hattar patrullerar innanför de färgglada repen. Jag drar fram mitt kontrakt för att bli framsläppt, men innan jag hinner visa upp det ser jag Dennis Morgen vinka åt mig från andra sidan.

”Det går bra!” ropar min arbetsgivare. ”Kom igenom bara.”

Jag duckar in under avspärrningsrepen och står med ens öga mot öga med dräkten. Det är en monstruös sak som vid den första anblicken påminner om ett vandrande ångeri. Dräkten har armar och ben i flätad metall över läder och en tung hjälm med glasruta fram. Stora rör går från hjälmen till en tank på ryggen. Tanken har en liten ugnslucka på utsidan, och från ovansidan sticker två öppna rör rakt ut i luften.

”Imponerade, inte sant?” Morgen klappar dräkten och smilar bort mot avspärrningen, där ett par journalister har dykt upp med anteckningsblock och blankputsade reservoarpennor.

”Fyrtio kilo!” säger en liten rufsig karl i fläckig läderrock. Han vrider på några reglage på dräktens bröstplåt och stämmer av mot en checklista. ”Tung, men jag har gått i den själv. Du klarar av det.”

Jag kan inte hjälpa att känna mig imponerad. Dräkten är toppmodern, från topp till tå. Ångan tycks ledas upp genom ett system av rör bakom nacken och när den lille teknikern kontrollerar ett filter i en liten kopplingslåda förstår jag att ångan ska påverka luften jag andas.

Att tidsskillnaderna mellan stadsdelarna sitter i luften är väl en teori god som någon, men jag har aldrig hört den förut. Å andra sidan läste jag så sent som förra veckan i Allehandan att en eller annan expert nu tror att det är mineraler i kanalvattnet som är orsaken till tidsskillnaderna mellan distrikten – och den ena dåren är lika klok som nästa.

”Behöver jag mata den med bränsle?” frågar jag och tar mig en närmare titt på matningsluckan. Den sitter på ryggen, så jag lär inte nå den utan hjälp när jag väl har klättrat i dräkten.

”Nej, nej, nej”, svarar teknikern och plockar upp en oljekanna från bältet för att smörja en led. ”Vi packar den innan du går in. Bränslet räcker i en timme, som mest en och femton. Efter det måste du vara tillbaka, annars är testet värdelöst. Det sitter en kronometer i hjälmen, här, där du alltid ser den.”

Jag kikar in i hjälmen. Där sitter en stor klocka, mitt framför där bäraren kommer att ha hakan. En mätare bredvid visar på ångtrycket med en liten nål som kan gå från grönt till rött. Teknikern visar mig en knapp på ena ärmen som jag måste trycka på för att ventileras ut ångan när nålen visar på rött.

”06:05”, säger Morgen och sätter en bock på sin egen checklista. ”Rundturen är slut, det är dags att jobba.”

Det tar exakt 21 minuter för teknikern att få in mig i dräkten och det slår mig att jag redan har tjänat mer pengar än jag trodde. Jag ska spendera en timme i den andra tidszonen, men med en halvtimmes förberedelser och en halvtimme för att klä av mig dräkten efteråt och rapportera resultaten är vi redan uppe i två timmars lön!

Medan teknikern drar åt de sista muttrarna runt hjälmen med en oljig skiftnyckel räknar jag för mig själv. Jag har skulder hos två andra casinon och några hundra till min kusin, men med de extra tusen kronorna kan jag bli skuldfri hos alla mina fordringsägare. Om jag väntar med att lösa ut mig från skulden till kusinen har jag tillräckligt för att spela ihop en anseelig summa, kanske tillräckligt för att bli delägare i ett ångeri.

Framtiden ser plötsligt mycket ljusare ut.

Att gå i dräkten visar sig mycket riktigt vara tungt. Jag får lyfta benen högt för att kunna stega framåt. Jag känner mig mer som en automaton än en människa – stel, tung och skräckinjagande. Ångtanken på ryggen ger ifrån sig ett susande ljud och min andning låter mycket högt inne i hjälmen. Jag hör inte längre sorlet från gatan eller journalisternas rop.

Navporten öppnas framför mig klockan 06:30. Teknikern kontrollerar klockan i min hjälm, noterar tiden och ger tummen upp. Dags att dra hem pengarna.

Portvalvets skugga drar över mig och sedan står jag ensam i slussen. Det är en liten yta mellan två murar och framför mig finns en andra port som jag måste öppna själv. Den ligger på andra sidan tidsgränsen och ser därför lite suddig ut. Jag har passerat många gränser förut och den här känns precis som vilken som helst. När jag går över den lilla planen mellan murarna drar en kittling genom kroppen. Tårna först, sedan upp genom benen och ut i hela kroppen. Det varar bara något ögonblick, sedan är det över och jag befinner mig på en plats där tiden går med en annan hastighet.

Betyder det att dräkten inte fungerar? Jag kände övergången. Nå, i så fall kommer jag ha en hel resväska med pengar som väntar på mig när jag kommer tillbaka. Bara att göra jobbet. En timme. Klockan i hjälmen tickar.

Det är först när jag trycker ner handtaget till den inre porten som det slår mig var jag är. Jag är på väg in i navet. Jag var så fokuserad på pengarna och dräkten att jag helt missade uppdragets särskilda natur. Morgon försöker utforska det okända navet i vår stad. Såvitt jag vet har det aldrig lyckats förr. Den senaste expedition var för över ett decennium sedan. Jag tror att jag läste i tidningen att den temponauten aldrig kom tillbaka.

Det är mycket möjligt att jag blir den första människan som får se vad som finns på andra sidan dörren och återvänder med historier att berätta.

Porten öppnas och jag kliver ut på en gårdsplan som badar i ett underligt, blixtrande ljus. Det kommer i snabba vågor. Ljuset stegras, når sin kulmen, falnar och försvinner. Flera blixtar passerar för varje sekund. Jag drabbas av en obehaglig känsla av att vara en råtta i en liten bur med en lampa som blinkar ovanför mig.

Det tar inte lång tid förrän jag inser att det blinkande ljuset är solen. Jag tar ett djupt andetag och fokuserar på vad jag måste göra: mäta tidens hastighet. Jag tittar på klockan i hjälmen och när sekundvisaren rör sig börjar jag räkna ljusvågor. Ett, två, tre. Sedan rör sig sekundvisaren igen.

Tre dagar i sekunden. Det är tidens hastighet i navet.

Dräkten larmar plötsligt. En liten lampa börjar blinka. Ångmätaren visar på rött. Jag trycker på knappen på ärmen och en långdragen puff av ånga stiger upp bakom mig. Det känns tryggt. Dräkten skyddar mig. Morgon räknar med att jag ska återvända inom en timme, normalt. Jag behöver inte oroa mig för tidens gång här.

Ändå snurrar siffrorna i huvudet på mig medan jag mödosamt rör mig över gårdsplanen, över rena, roströda stenplattor där inget ogräs växer. Tre dagar i sekunden ger 180 dagar varje minut. Det blir ungefär ett år varannan minut. Om jag stannade här oskyddad i en timme skulle det bli ... trettio år?

Jag når en av gårdsplanens väggar. Det finns fönster där, stängda. De är av glas med vackra nät av korsande trälistor. Det ligger inget damm på karmarna, inget pollen på glaset, ingen smuts. Allting ser rent och oanvänt ut.

Det går inte att se in genom rutorna, så jag fortsätter bort längst huskroppen i hopp om att hitta en dörr. Jag känner mig onykter. Andningen susar och ekar inne i hjälmen, ångan pyser ut bakom mig, det blixtrande ljuset gör ont i ögonen och imma kryper upp längst kanterna av hjälmglasat.

Husväggen bara fortsätter och det finns ingen dörr i sikte. På andra sidan gårdsplanen skymtar jag en trappa mot en tegelvägg. Själva väggen fortsätter rakt upp mot himlen, högre upp än vad jag kan se i hjälmen. Det måste vara Spiran eller någon av dess döttrar, tornen som står mitt i staden och kan ses från alla delar av den. Spiran har alltid sett suddig ut, som om man tittar på den genom en smutsig kikare, men nu när jag befinner mig i dess tidszon är den lika skarp som allting annat.

Nästa fönster jag kommer fram till är trasigt. Det ligger inget glas på utsidan, men det sticker ner elaka trianglar från ovankanten. Ett tjockt stycke läder, kanske en jacka, ligger över den undre delen. Har någon krupit in?

Jag ställer mig så att jag kan titta in. Först ser jag ingenting. Jag är bländad av det märkliga ljuset. Sedan klarnar det och jag tittar in i ett förrådsrum. Det står fullt av tunnor, lådor och fyllda säckar där inne. På hyllor utmed väggarna står burkar fulla med vätska. Det finns en panel på den bortre väggen, med ett par knappar och två små blinkande ljus, små som knappnålshuvuden. Jag har aldrig sett så små lampor.

Dräkten är för otymplig för att jag ska kunna klättra in och jag når ingen av burkarna. Jag ska just ge upp och gå vidare när en rörelse under fönstret drar till sig min uppmärksamhet.

Det är en människa som sitter där, i dunklet. Hon griper sig om halsen, som om hon har svårt att andas, och sträcker upp en hand mot fönstret. Läpparna rör sig, men jag hör henne inte.

Jag känner igen henne.

Hennes ansikte var på förstasidan i varenda tidning för tio år sedan. En temponaut, som jag själv. Hette hon Klara någonting? Hon gav sig in i navet och försvann spårlöst. Är det 'hjälp mig' hon säger? Hennes hals är mörk och läpparna bleka. Ögonen rödsprängda och fulla av skräck.

Klockan tickar. Jag är redan uppe i trettio minuter. Dräkten är tung och jag uppskattar att det tog ungefär femton minuter bara att gå hit från den inre porten. För att få ut Klara måste jag hitta dörren, men är det vad jag borde använda mina sista trettio minuter till?

Jag bestämmer mig för att en titt runt hörnet inte kan skada. Det finns mycket riktigt ett hörn längre fram, i en lucka mellan förrådsbyggnaden och tornet med trappan. Jag går mot hörnet, steg för steg, och håller noga koll på hur lång tid som går. Ångmätaren närmar sig rött och jag ventilerar ut ångan. Kontroll. Jag gör mitt jobb.

Tiden blixtrar förbi. Sekund, dag, dag, dag, sekund.

Runt hörnet möts jag av en mosaik. Det är en vägg som bildar en återvändsgränd, två gånger så hög som en människa. De små stenarna är blå, vita och sandfärgade och föreställer några slags vattenvarelser. De påminner om fiskar, men är längre och större och har nästan mänskliga ansikten. Jag anstränger mig för att memorera varelserna. Nog måste de leva i större områden med vatten än de cisterner och kanaler som ryms innanför stadens murar. Kanske finns det bevis här för att det finns en värld bortom våra yttre murar, på andra sidan av den pinade ödemarken som omger oss.

Tiden går mycket långsamt där, i öknen. Människor kan födas i gryningen och dö av hög ålder i skymningen. Jag gjorde mätningar själv vid ett tillfälle, för några år sedan när jag var ny som temponaut. Alla barn drömmer väl om att utforska utsidan, men ingen expedition ut dit har någonsin gett något resultat. Ingenting kan växa där ute och ingenting kan leva under en sol som står som fastfrusen på himlen och bränner sönder allt liv.

Kanske levde mosaikens havsvarelser där ute, innan tiden slets sönder.

Men det är en fråga för forskare eller filosofer. Mitt jobb är att utforska så mycket jag hinner inom min timme. Jag ser mig om efter en ingång till huset där temponauten sitter fast, men det finns ingen dörr. Mosaiken blockerar vägen runt huset. Jag vänder ryggen mot den och funderar över mitt dilemma. Kan jag hjälpa temponauten? Hur? Jag har inte många minuter kvar innan jag måste börja gå mot porten.

Jag beslutar mig för att vända tillbaka och rapportera. Jag hinner inte med några fler upptäckter, men det jag redan har hittat kan mycket väl tjäna till att skriva om hela mänsklighetens historia. Många forskare har teorier om att människor en gång i tiden levde utanför stadens murar, och mitt fynd av mosaiken kommer att ge dem uppgifter att tolka och bråka om i årtionden.

När jag närmar mig de krossade fönstret ser jag någonting sticka ut ur det. Ett tygstycke? När jag kommer närmare kan jag urskilja bokstäver. Klara försöker ge mig ett meddelande.

Jag fångar tygstycket i min stora mekaniska näve och vecklar ut det. Skriften är utan tvekan i blod och det står:

Gift i luften

Hjälp

Sekund, dag, dag, dag, sekund. Jag tittar på orden och plötsligt får de fäste. Luften är dålig här. Klara gick in utan dräkt för tio år sedan. Tio år i normalt tid, det blir tjugo minuter – givet tidhastigheten här. Tjugo minuter i dålig luft, plus de fyrtiofem som har gått sedan jag kom in.

Fyrtiofem.

Jag har femton minuter på mig att komma tillbaka till porten, om jag inte vill använda reservluften. Teknikern sade att jag har en kvart extra, men går det att lita på? I själva verket har jag nog en halvtimme, det låter som en rimlig säkerhetsmarginal. Tekniker är aldrig ärliga om verkliga prestanda.

Tjugo minuter, jag kan ge det tjugo minuter. Mitt omsorgsfullt odlade rykte om punktlighet kan ta den smällen.

Jag vänder ryggen mot fönstret och väntar otåligt på att visaren ska nå gränsen till det röda så att jag kan skicka ut ånga. Det tar bara en minut, men känns som fem. Jag riktar in rören så att ångan kommer in i rummet. Klara har kanske tagit skydd där inne i ett försök att slippa undan den giftiga luften på gården. En dunst ånga av frisk, ren luft kan inte skada. Jag ventilerar ut så mycket jag vågar och när jag vänder mig om noterar jag att hon mycket riktigt ser ut att andas lättare.

Jag sträcker in min tunga, mekaniska arm genom fönstret och vinkar till henne. Hon förstår och tar tag om den. Jag lutar mig bakåt och lägger all dräktens tyngd på att dra. Fyrtio extra kilo utöver mina egna, det blir en ansenlig motvikt mot den lätta lilla kvinnan och hon glider ut över läderskyddet.

Hon tar några stapplande steg ut på gården, men jag griper tag i henne och gör en gest mot min rygg. Ångan ventileras ut där och kanske ge henne några extra andetag. Jag tror inte att jag klarar att bära henne, hon blir tvungen att gå själv.

Minuterna tickar förbi rasande fort när jag stegar tillbaka över gården med Klara i släptåg. Hon halvt hänger, halvt stapplar, med en hand i ett hårt grepp om en av panelerna på sidan av pannan. Jag släpper ut ånga så ofta jag kan. Kanske för ofta, jag känner hur dräkten tappar lite av sitt tryck och det börjar susa i öronen. Halsen bränner. Kommer den främmande luften in?

Jag ser dubbelt när vi kommer fram till den inre porten och får greppa flera gånger efter handtaget innan jag finner det och kan öppna för oss in till slussen. Klara stapplar ut först och under tiden slänger jag en blick tillbaka mot Spiran.

Det står någon där, halvvägs upp på trappan. Jag anar en blå klänning som rör sig omkring henne i vinden, men alla detaljer äts upp av avståndet. Jag vet bara att hon står där, att hon är verklig, att hon såg mig, och att hon andas luft som är dödlig för människor.

Klara tar tag i mig igen på andra sidan porten. Hon vill tydligen att vi ska gå över tidsgränsen tillsammans, men jag tvekar plötsligt. Hon är i dåligt skick. Hur lång tid kommer det att ta att få henne till sjukhuset och förklara för läkarna vad hon har råkat ut för? Kommer de ens att kunna hjälpa henne?

Jag fattar ett beslut och gör en stel gest åt henne att vänta. Jag kan ägna dagar åt att prata med läkare, förbereda för Klara återkomst och se till att det står hjälp redo när hon går igenom. Jag kan till och med lägga ner veckor på detta, men för henne kommer det att gå på några sekunder.

Sanningens ögonblick. Om dräkten har fungerat ska jag komma tillbaka drygt en timme efter att jag gick. En timme av min tid.

Tidsgränsens kittling drar över mig och jag öppnar den yttre porten, ut mot en plats där solen är stabil och rör sig över himlen på tolv normala timmar.

Ingen armé av journalister möter mig. Ingen tekniker står redo att ta av mig dräkten. Morgen finns såklart inte där heller. Jag behöver bara titta mig omkring för att förstå att det uppenbarligen har gått längre tid än en timme.

Ångriet finns kvar, men alla rören ser annorlunda ut. De har växt. Hela övervåningen ser ut som en stor vattentank och ånga pyser ut från ett dussin öppningar runt om huset. Människorna som rör sig runt om på torget har kläder av ett annat snitt än jag är van vid att se. Kvinnornas kjolar är kortare, människens kravatter smalare. Det finns fler färger i tygerna.

Jag sjunker ner på knä. Det är tungt att andas och jag har ingen aning om hur jag ska ta mig ur dräkten. Teknikern skruvade på hjälmen med en skiftnyckel och luften på insidan börjar bli tung, het och mättad av fukt. Jag viftar med armarna, slår metallhänder mot varandra och försöker skrika.

En man från ångeriet skyndar över. Jag tror att han ropar på hjälp. Så fort han kommer fram gör han en snabb undersökning av min utrustning. Han lämnar mig sedan ensam under två plågsamma minuter, men kommer till sist tillbaka med en välsignad skiftnyckel.

När hjälmen lyfts av drar jag klunk efter klunk av den härliga luften. Aldrig förr har den smakat så gott!

Bit efter bit befriar ångeristen mig från dräkten och under tiden bildas en folksamling runt omkring oss. Journalister ropar fram sina frågor, barnen pekar och tjattrar uppspelt. Några konstaplar anländer och spärrar av området runt dräkten.

Jag ställer mig upp och ler åt en kamera. I morgon kommer jag att vara på framsidan av varenda tidning. Den första temponauten som utforskade navet och kom tillbaka. Jag kan slå mynt av det hela. Jag kan själv sola mig i berömmelsen några dagar, sedan kan jag låta hämta in Klara till pompa och ståt. Och läkare, såklart. Om jag bara är smart kan jag slå mynt av det här i veckor.

Och det är dags för Morgen att betala min timlön.

Fyrtio år har gått, får jag reda på från ångeristen. Det svider att höra. Det betyder att mina föräldrar är döda, att den sötaste croupieren på casinot har blivit rynkig och att de flesta av mina vänner sitter på åldringshem.

Det innebär också en rad praktiska bekymmer. Min lilla lägenhet är riven. Hela det röda tegelhuset är borta och i dess ställe har man uppfört en vräkig bank. Kusinen jag hade en pengaskuld till visar sig vara död, så det är åtminstone en liten lättnad. Men jag har ingenting. Ingenting. Det enda jag äger i världen är kontraktet med Dennis Morgen om en timlön på tusen kronor i timmen.

Jag finner honom i ett ångeri på Fabriksgatan. Han är direktör och har ett kontor på övervåningen. Det ser ut precis som han gör. Kalt, blankt, färglöst. Stora arkivskåp lutar sig mot väggarna och tvärs över golvet går några nya ångrör.

Jag marscherar tvärs igenom kontoret och smäller ner kontraktet på skrivbordet. ”39,45 år!” skriker jag åt den uttryckslösa mannen i den prydliga kostymen. ”Navet har en tidshastighet på 259 200 till 1. Det blir 345 600 timmar, plus en halvtimme för förberedelser och en halvtimme för att klättra ut den förbannade dräkten – som inte fungerade alls! Du är skyldig mig drygt 345,6 miljoner kronor. Och jag tar inte emot kontanter.”

Morgen knäpper händerna framför sig, utan att slänga ett öga på kontraktet. ”Du är sen.”

Jag kan bara stirra. Är det så han tänker sätta dig mig? Genom att åberopa någon punktlighetsklausul?

”Såhär ligger det till”, fortsätter Morgen och lutar sig kallt tillbaka. ”Jag har inte för avsikt att betala dig ett öre. Vi köpte en timme av din tid i 1:1, plus förberedelser, och när du inte kom tillbaka satte jag in din lön om två tusen kronor på ditt konto på ett av dina casinon. Det var det enda konto vi kunde finna i ditt namn i normalzon. Mitt åtagande är uppfyllt. Dessvärre gick casinot i konkurs för femton år sedan.”

”Du ... du lurade mig!”

”Vi ville testa dräkten. När du inte kom tillbaka förstod vi att testet hade misslyckats. Vi hade hur som helst aldrig några särskilt höga förhoppningar om dräkten och teorin om att tidshastigheten sitter i luften motbevisades för trettio år sedan. Du är såklart välkommen att anlita en advokat och försöka med en stämning, men företaget du skrev kontrakt med har likviderats och jag är rädd för att preskriptionstiden för de allra grövsta brotten är tjugofem år. Helt oavsett vad du kan gräva fram för att stödja din sak, så

inträffade det hela för fyrtio år sedan och ingen kommer någonsin att behöva svara för det. God dag på dig.”

Jag slänger mig över skrivbordet, drar tag i Morgens krage och innan han hinner ropa på hjälp har jag gett honom en rejäl smäll i revbenen. Innan jag hinner slå igen fångar någon min hand bakifrån och strax släpas jag ut från kontoret av två gorillor i plommonstop.

Åh, som Morgen ska få betala! Jag kommer tillbringa både dagar och nätter med att bli kvitt. Jag kan sälja min historia och använda pengarna till att skicka olycka efter honom. Jag ska betala barn för att kissa i hans brevlåda, stiliga poeter för att sjunga bort hans fru från honom, hundägare för att rasta sina krittars i hans trädgård. Han ska dö ensam, omgiven av skit och piss.

I en hel dag vandrar jag ensam längst gatorna i mitt distrikt och planerar min hämnd. Då och då stannar jag till för att skriva ner observationerna från navet och rita upp bilder av havsmosaiken och damen i blått. Jag funderar över hur jag ska sälja min historia, och hur jag ska kunna föra tillbaka Klara till staden med pompa och ståt. Det har inte ens gått en sekund sedan jag lämnade henne.

Klara lever fortfarande och damen i blått står kvar på trappan.

Dagen får ett abrupt slut. Alldeles utanför banken som står där jag en gång bodde, drabbas jag av en plötslig smärta i bröstet. Halsen svider och lungorna känns som om de är fulla av eld. Jag ger ifrån mig ett knappt hörbart rop på hjälp med det sista av min röst.

En sekund innan jag kollapsar dras min blick bort mot navet. Solen går upp bakom gruppen av torn i mitten av navet och dränker de långa skepnaderna i ett suddigt sken. Det blänker till av blått på sidan av det största tornet.

När jag faller till marken, med anteckningsboken i handen, vet jag att det är navets gifter som har kommit ifatt mig och att damen i blått betraktar mig från sitt höga torn. Jag känner hennes blick skära igenom den brustna tiden som håller oss isär.

Jag var en objuden gäst på tidsbrytarnas gård. Min anteckningsbok med stulna syner landar i leran mellan gatstenarna framför mig och jag vet att jag är besegrad. Det kommer att dröja många år, eller många sekunder, innan vi förmår ånga bort detta okända gift ur luften och återvända till navet.

Om jag överlever, om någon hittar mig på gatan innan jag kvävs, ska jag försöka. Klara väntar nog en stund till.

Okysst Annabel

Lupina Ojala

Illustration: Sandra Petojevic

Natten Edward föddes var på inget sätt ovanlig. Hårda vindar fick slottets fönster att skallra. Det var dess läge högst upp på en kulle på heden som under hösttid gjorde stenbyggnaden utsatt för vädrets makter. Stormar och piskande regn var mer regel än undantag. Det enda ovanliga den här natten var hertiginnans vrål orsakade av födslosmärtor. Förlossningen var svår och långdragen. Det var inte förrän i gryningen tre dygn senare som slottets arvtagare behagade göra sin entré i världen.

Hur han såg ut visste ingen, förutom de som varit närvarande när grevinnan födde honom. Den sedvanliga visningen av den nyfödde uteblev och det gav upphov till spekulationer. Det viskades bland tjänstefolket om att gossen skämdes och att det var därför han varit så motsträvig mot att födas. Barnmorskan hade varit blek som om hon sett en gast när hon lämnade grevinnans sängkammare och utan ett ord hade hon skyndat ut för att till fots bege sig hem till byn trots att stormen ännu inte bedarrat.

När den unge Edward slutligen visades upp var det som hastigast. Han var inpackad i filter och det vara bara hans näpna lilla ansikte som syntes. En ung tjänsteflicka sattes att sköta gossen och de isolerades från resten av hushållet med förklaringen att han var sjuklig. Med tiden var det inte längre någon som ifrågasatte det ovanliga arrangemanget.

Edward växte upp till en gänglig tonåring. Han syntes ibland promenera ensam på heden, alltid iklädd en vid rock med huvan uppdragen över huvudet.

Hans bleka ansikte och stora sorgsna ögon väckte romantiska drömmier hos tjänsteflickorna. De ville alla vara den som gjorde honom lycklig och den som fick honom att till slut le av förälskelse.

För en av dem, den blyga Annabel, blev det mer än enbart drömmier. Hon blev som besatt och natt efter natt smög hon ut ur rummet som hon delade med tre andra flickor i hopp om att möta Edward. Hon var övertygad om att ifall de möttes på tu man hand så skulle han genast falla för henne.

Annabels längtan blev allt starkare. Hon ville känna hans läppar mot sina och det var något hon ofta fantiserade om. Det fanns inget som hon önskade mer än att få vila i unge herr Edwards armar och låta sig bli kysst. Hon var sexton år och hade aldrig famnats av en man.

Till slut kunde inte Annabel tåla sig längre. En natt smög hon till hans dörr och knackade på. Det var allmän kännedom att unge herrn hade svårt att sova. Fotogenlampan på hans rum lyste alltid ända tills morgonen.

Efter en lång stund öppnades en glipa och Edward stirrade på henne. Huvan hade han som alltid uppdragen och hans svarta hår spretade vilt fram under dess kant. Annabel stirrade tillbaka tills han öppnade dörren helt och släppte in henne. Han gjorde en gest mot den ena fåtöljen som var placerad framför öppna spisen och satte sig sedan i den andra.

Tveksamt kramade hon sina händer. Det passade sig inte för en tjänsteflicka att sitta ned i herrskapets möbler, å andra sidan var det högst opassande att hon ens knackat på dörren. Gränsen var redan passerad och med råge dessutom. Hon satte sig ned.

Länge var de tysta. Från brasan spreds en behaglig värme. Det enda ljud som hördes var veden som knäppte till ibland och lågornas stillsamma sprakande. När Annabel var övertygad om att Edward glömt att hon var där, bröt han tystnaden.

”Jag är galen, vet du.”

Annabel hade inte väntat sig de orden. Hon visste inte vad hon skulle svara. Plötsligt såg han på henne med mörka ögon fyllda av vända.

”Vi känner varandra, våra själar är tätt sammanbundna genom ett förflutet eller en framtid ingen av oss kan minnas helt och fullt.”

Annabel nickade. Hon förstod inte riktigt vad han menade, men att det var deras öde att vara tillsammans visste hon redan. Varför hade det annars känts naturligt att smyga till Edwards rum mitt i natten?

”Jag hör en röst på nätterna. Det är därför jag aldrig sover.”

Hans ord väckte Annabels nyfikenhet.

”Vad säger den?”

”Den påstår att det finns en annan verklighet som är den rätta.”

Annabels hjärta slog fortare. En annan verklighet. En verklighet där hon och Edward kunde vara tillsammans. Så måste det vara. Allt som hände här var fel, det hade hon vetat länge. Hennes plats var inte som tjänsteflicka med de hårdaste sysslorna. Hennes plats var vid Edwards sida som hans fästmö. Hjärtat slog hårdare och mjukt sade hon hans namn. Utan att skämmas kallade hon honom Edward istället för unge herrn.

Ångesten i hans blick mildrades lite.

”Så du minns också? Kanske är jag inte galen ändå.”

”I mitt hjärta vet jag att vi är menade att vara tillsammans, men något har blivit förfärligt fel. Berätta för mig vad rösten säger.”

”Annabel. Det är bättre att du inget vet. Gå din väg igen och glöm mig.”

”Jag kan inte lämna dig. Berätta nu. Berätta allt.”

Älskade, ville hon lägga till men vågade inte.

”I drömmen är du min hustru.”

Hade inte Edwards kropp varit så blodfattig hade han rodnat. Annabel däremot, blev högröd om kinderna av förvåning och glädje. Hon ville säga något men kunde inte.

”Rösten säger att det är den riktiga verkligheten jag ser i mina drömmar och att det var jag själv som gjorde något vansinnigt. Något som fick världen att förändras. Jag har minnen av mig själv som en gammal man. Du har gått bort av ålderdom och jag är ensam och fruktansvärt olycklig. Jag vill leva om mitt liv, det är mitt enda mål.”

”Det är omöjligt”, sa Annabel. ”När livet tar slut är allt över. Det går inte att ändra på.”

”Jag vägrade gå med på det.”

Edward reste sig och hämtade en karaff halvfylld med grön absint. Vant beredde han två glas med sockerskedar och droppade sakta vatten över. De två vätskorna blandades. När det var klart räckte han det ena glaset till Annabel.

”Drick. Du kommer behöva mer än en innan natten är över.”

När han böjde sig fram sträckte hon ut handen för att svepa av honom huvan. Hon ville låta fingrarna glida genom hans hår.

Han skyggade tillbaka och röt ett ”Nej!”

Förskrämd kröp Annabel ihop och spillde absint på sin nattklänning. Det som var kvar i glaset svepte hon i ett drag. Sårad förväntade hon sig att han skulle be om ursäkt men det gjorde han inte. Istället stirrade han ut i rummets dunkel som om han lyssnade till något. Mycket lågt kunde Annabel urskilja viskningar. Hon uppfattade inga ord men det var omisskännligen en röst. Var den kom ifrån kunde hon inte utröna.

Edward fick något vilt i blicken som om det rösten sade upprörde honom. Han började vanka av och an i rummet. Plötsligt gjorde han halt.

”Vet du att min far ville sätta ut mig skogen när jag nyss fötts?”

Annabel drog chockerad efter andan.

”Han önskade livet ur mig från den sekund han såg mig och det var inget annat än min mors tårar och hans förvisning om att jag ändå inte skulle överleva mer än några dagar som hindrade honom.”

”Varför? Hur kan en far vara så grym?”

”Om du visste sanningen om mig, skulle du också önska att jag var död.” Självförakt förgiftade hans stämma.

”Nej, aldrig”, var allt hon fick fram.

”Jag har haft drömmar om ett annat liv och lyssnat på rösten så länge jag kan minnas. Det är först nu som jag börjar förstå vad den vill säga mig.”

Där tystnade han och började istället mumla något Annabel inte uppfattade. Det lät som viskningarna svarade. Trots att hon satt nära elden och det var varmt i rummet, huttrade hon och drog sjalen tätare om sig.

Edward rynkade bekymrat pannan och i ögonen glimmade galenskap. Genom fönstret kunde Annabel se fullmånen. När vinden slet tag i grenarna på trädet utanför och slog en av dem mot rutan ryckte hon till av skräck. Edward märkte inget, all hans koncentration var riktad mot hans inbillade samtalspartner.

Annabel började ångra att hon gått dit. Det romantiska möte hon hoppats på verkade inte bli av. Försiktigt reste hon sig upp och gled sakta mot dörren. I samma stund som hon sträckte ut handen för att öppna vände sig Edward emot henne. När han förstod vad hon tänkte göra förvreds hans vackra ansikte näst intill oigenkännlighet och med ett språng var han framme hos henne. Han slet tag i hennes arm och drog tillbaka henne till fåtöljen.

”Du får inte svika mig nu. Du är den enda jag har att anförtro mig åt.” Snyftande föll han på knä och begravnade sitt ansikte i nattlinnets vita spetsar som prydde hennes barm. När han såg upp på henne igen hade han återigen den sorgsna, ensamma blicken i sina mörka ögon och Annabels känslor för honom för som en hetta genom hennes kropp. Han var hennes Edward som hon trånat efter på avstånd under oändligt lång tid.

”Jag måste få berätta för någon vad rösten säger. Du får bedöma om det kan vara sanning eller inte för själv har jag ingen förmåga att skilja på verklighet och fantasi.”

”Berätta för mig”, viskade Annabel osäkert. Hon var rädd för vad hon skulle få höra samtidigt som hon var lycklig över att han anförtrodde sig och var henne nära.

”Den säger att när han var en gammal man blev längtan att leva om livet alltför stor. Han spenderade hela familjeförmögenheten på att anlita en ingenjör som för hans räkning konstruerade en apparat. Det tog många år att bygga den och när den till slut var klar hade han endast en chans att genomföra det han föresatt sig.”

”Vad?” frågade Annabel otåligt. ”Vad skulle han göra?”

”Han skulle resa tillbaka i tiden. Till det ögonblick som han föddes och låta sin själ smälta samma med hans egen nyfödda kropp.”

Vinden utanför lät trädgrenen piska ännu hårdare mot fönstret. Annabel höll andan.

”Tvivlar du på mig?”

”Nej. Men det är omöjligt. Vem är han egentligen?” Besviknen förstod Annabel att arma Edward faktiskt var galen. Det var tydligt att han själv trodde på det han sa.

”Den gamle mannen är jag, eller rättare sagt den jag skulle blivit om fyrtio år.” Orden var kryddade med bitterhet. ”Hade inte mitt framtida jag experimenterat med tiden så hade jag inte varit det missfoster jag är nu. Jag hade allt. Jag hade levt mitt liv så nära perfektion som en man kan och borde varit nöjd. Istället för att förklara krig mot tiden borde jag ha dött med ett tacksamt leende på läpparna.” Han höjde rösten och viftade med armarna som om han skällde ut någon som Annabel inte kunde se.

”Du var tvungen att förstöra allt!”

Annabel reste sig. ”Edward, min kära. Varför säger du så? Vi är tillsammans nu. Vi kan gifta oss och leva lyckliga, precis som du berättade att vi gjort redan. Jag älskar dig.”

”Gör du? Du vet inte vad jag är! Den gamle dåraktige mannen lyckades nästan med sin plan, men bara nästan. Han smälte delvis ihop med det nyfödda barnet när han gjorde sitt försök att resa tillbaka till livets början. Jag vet att du kan älska den del av mig du ser nu, men kan du också älska den del av mig som kommer från framtiden? Han är gammal och elak. Han gör mig galen.”

De stod mitt emot varandra och stirrade in i varandras ögon.

”Jag älskar dig”, sa Annabel trosvisst.

Edward blundade och svepte försiktigt av sig huvan. Långsamt vände han sig om medan han skakade av anspänning. När han slutligen stod med ryggen mot Annabel fann hon sig stirra in i ett par kopior av hans ögon, fast de här var gamla och vattniga istället för unga och sorgset vackra. De plirade elakt och glupskt mot henne.

”Jag älskar dig”, viskade rösten med en liten mun i ett fasansfullt ansikte som växte ur Edwards bakhuvud. ”Annabel. Han har inte låtit mig titta på dig. Alltid har han gömt mig i den fördömda huvan. Du är så vacker. Jag vill ha dig. Kom, låt mig kyssa dig.”

Kanske skrek hon. Annabel visste inte. Hon uppfattade inget mer.

* * *

När gryningen kom möttes den kvinna som skött unge herr Edward Mordrake hela hans liv, av en makaber syn. I fåtöljen framför en slocknad brasa satt Annabel med ögon som av glas. Hon rörde sig inte och var inte medveten om omvärlden.

Fönstret stod öppet och höstens kyla fyllde rummet. Vinden hade mojnät och allt var stilla, förutom de korpar som samlats i trädet utanför Edwards rum. De väsnades och var uppspelta över vad som serverades dem till frukost.

Från en gren hängde unge herrn med en snara kring halsen, huvan omsorgsfullt uppdragen över huvudet för att dölja hans hemlighet. Den stelnade kroppen vajade när korparna undersökte vad som fanns med klor och svarta näbbar. Repet knarrade när det skavde mot barken. Annabel var fortfarande okysst.

Caradrius

Henrik Johansson

Illustration: Sandra Petojevic

Göteborg, 1986.

Jag sitter i en port och väntar på Jack. Han är uppe hos en av sina torskar. Vi kallar torsken för Dokdok bakom hans rygg. Han stammar och pratar som en doktor. Han är den enda vi känner som använder ordet ”rektum”. Jag vet inte om han är läkare. Flera andra av Jacks stammisar är det. Men Dokdok är frikostig med piller, så jag tror det. Jag vet inte vad Jack tror. Han kanske inte tror på någonting.

Jag är van vid att vänta utanför. De flesta av dem vill inte ha tjejer med när det händer. Jag vet inte om Jack vill det heller. Inte som att jag är hans tjej. En gång i vintras var det så kallt att Jack liksom krävde av Dokdok att jag skulle få vara inomhus.

Jag gör inget när jag väntar. Jag läser inte, tänker inte. Bara tittar framför mig. Förstår att det är kallt att sitta men känner inte kylan. Jag kopplar bort. Det är inte bara för min egen skull, eller det är det ju, men det blir som att jag kommer närmare Jack när jag bara sitter helt apatisk och stirrar framför mig eftersom jag vet att hans kropp är i lägenheten men att hans huvud vill vara någon annanstans.

Jack känner ett ansvar mot mig, varför vet jag inte. Det är han som gnor ihop pengar och piller. Det kan verka egoistiskt men jag tror det är bäst för oss bägge. Han behöver någon att ta hand om för att orka leva, och jag behöver någon som tar hand om mig. Annars gör jag också saker. Jag är inte helt passiv. Jack har ändå hållit på med det här så länge, så länge han kan minnas, även om hans minne inte riktigt är att lita på. Många av stammisarna är från när han var barn. Han har fortfarande något pojktigt över sig, även när han inte spelar, och det är väl det som gör att stammisarna håller kontakten med honom. De har

ett speciellt band. Egentligen föredrar jag att han raggar kunder vid pissoarerna och i parkerna, eller tidigare på bastuklubbarna, men han känner ett ansvar gentemot sina stammisar. Som en familjeplikt, ungefär som att komma ihåg födelsedagar och vara hemma på jul och sånt, brukar han översätta det med.

Mitt namn är Alice men Jack kallar mig Mimmi efter ett par Mimmi Pigg-trosor jag hade. En av Jacks torskar köpte trosorna efter att Jack på beställning hade kissat på sig i dem. Jack säger att det är det enda han ångrar. Det och att ha blivit född.

* * *

När Jack kommer ut märker jag genast att något är fel. Han går förbi mig utan att sakta ner. Ibland är det som att jag behöver väcka honom och jag springer efter honom och är allmänt apig. Skriker och hoppar och kramar om honom.

Han skakar av sig mig. ”Alonso var där.”

”Jag trodde han låg på sjukhus?”

”Han är frisk.”

Det är ett misstag, men jag är van, det är många misstag. ”Han skulle ju precis dö i AIDS. Minns du inte? Det blir man inte frisk av.”

Frisk nog, säger Jack, och då fryser jag till. Frisk nog för vad?

”Frisk nog för att knulla.”

Alonso använde inte kondom. Han har aldrig gillat det, men det var inget problem, eftersom han ändå var frisk. Han hade till och med visat ett papper. Ett friskintyg. Det var bara det att det var en så stor överraskning att han var i Dokdoks lägenhet. Mitt i knullet hade Alonso sagt att han kanske ändå inte var frisk. Jack kunde inte ta sig loss men det var bara en del av leken, han hade ju ändå visat upp ett papper och han sa att han var sjuk för att jävlas. Alonso kallar det Rodeo. Att knulla någon som försöker slänga av en.

Jack åt när de var klara med honom och då berättade Alonso för Dokdok, han kanske inte trodde att Jack hörde eller så brydde han sig inte. Det hade kostat honom 100 000 kronor att bli av med sjukdomen. Caradrius, pestfågeln hade återuppväckts och åt sjuka mäns sjukdom. Det hade varit i en av de tomma husen vid Linné. Caradrius var nu en aidsfågel. Så hade han sagt. På något sätt, Alonso förstod inte hur, hade fågeln tagit på sig sjukdomen. Ett blodsoffer, eller snarare spermaoffer.

* * *

Vi hör till husockupanterna, Jack och jag. Klädda i våra halvtrasiga svarta kläder, spretiga hår och läderjackor. Men inte de riktiga husockupanterna med stödkaféer och banderoller och politiska krav. Vi är mer som husparasiter. Svarta vägglöss som man får på köpet och vill röka ut. Vi känner till varenda tomt hus på den här sidan Hisingen. Ibland är vi med de riktiga ockupanterna. Vi ser nästan ut som dem. Dricker deras öl, rökar deras hasch, bjuder på våra piller mot en slags gemenskap. Men i slutändan funkar det ändå inte. Vi hör inte hemma någonstans, förrymda slavar med bojarna kvar runt halsen. Vi flyttar från hus till hus. Klättrar in, kryper in, sover i hörn. Blir påsatta på madrasser utan lakan. Knullar ibland självmant när vi orkar. Kåtheten kommer alltid plötsligt och vi är alltid förvånade efteråt. Som barn när de kommer på att de måste bajsas.

* * *

”Han kallade mig Månpojken” säger Jack. Det är Alonso han pratar om. Jack hatar smeknamnet. Att Alonso gett honom ett eget namn. Med tanke på allt annat han gör med Jack kanske det inte låter så

allvarligt. Men det är det. Jack har ett födelsemärke under vänster bröst, på revbenen, som Alonso tycker ser ut som en månskära. Ibland kallar han Jack för Luna. Ibland för Månpojken. Ibland för slyna. Och ibland för Jack.

Jag ser mig om. Inser att vi var på väg mot Linné.

Jack tar fram en fickplunta. Han ler. Det var så symboliskt, men han tyckte om att stjäla något från sina torskar. Som ett slags hämnd. Något litet. Han vågar aldrig röra någon av Dokdoks figuriner. Ibland tror jag att Dokdok känner till hans fixa idé och lägger fram något som Jack kan ta. Nu hade han fyllt sin fåniga fickplunta.

Spriten hugger till i magen, men värmer skönt.

Det är som att Jack ser hugget. ”Du har inte ätit sen igår. Ska vi gå till Schillerska?”

Jag skakar på huvudet. Det är väl det pojkaktiga som gör att vi fortfarande kan äta på gymnasiet. De har ingen riktig koll och Jack ser ut som 16-17 trots att han är 23.

”Fågeln ska bota dig”, säger Jack och jag förstår att det inte är någon idé att protestera.

* * *

Huset vi ska till har metallportar med spikar högst upp. Vi måste slänga våra läderjackor ovanpå spikarna för att kunna klättra över och jag påminner Jack om det. Men han skakar på huvudet. Jag minns fel. Det är ett annat hus. Det här huset är med det gamla antikvariatet, det är huset där vi klättrar upp från parkeringen på baksidan, där murbruk har lossnat på så många ställen att man kan få grepp. Då påminner jag Jack om att jag inte klarar den klättringen. Förra gången hade vi en stege men när vi skulle ner var den söndersparkad. Den var av trä. Säkert polisen som trodde att vi var ockupanter sa Jack då.

”Vi klarar det på något sätt”, säger Jack och är på ett sådant humör att det inte går att säga emot.

Nu tror jag att jag minns. Det bodde uteliggare och pundare på den nedersta våningen. De orkar aldrig gå högre, säger Jack. Det enda som skiljer oss från dem är åren. När man är en snygg tonåring på glid som suger snopp för pengar är man ingen pundare. Och så orkar vi gå i trappor. Ibland, när Jack vill spela tuff, låtsas han att han är en bögknackare som rånar bögar vid pissoarerna där han hänger. Jag brukar spela med.

I en lägenhet på tredje våning hade någon lämnat allt. Kaffet och äggkopporna stod kvar på köksbordet. En tom fågelbur helt i trä, mycket vacker, hängde från taket. Vi lekte mamma-pappa i flera timmar och jag serverade Jack luftkaffe medan han läste en två år gammal Göteborgs-Posten. Jag tog med mig fågelburen men tappade den så den gick sönder. Jack tröstade mig med att vi ändå inte hade någonstans att ha den och att fria fåglar flyger. Jag vet det, sa jag, men det här var en bur som letade efter en fågel som ville flytta in frivilligt.

* * *

Jack står framåtlutad och stark och förklarar.

”Sätt första foten på min vad, nästa steg är höften, sätt händerna mot väggen och ställ dig på mina axlar. Sedan måste du klara resten själv.”

Han tycker om det här, att hans kropp är ett verktyg, en trappa, ett objekt. Han nynnlar: jag är ett ting, ett tinge-linge-ling. Men nu fortsätter han med den riktiga texten.

Det man lär sej om kärlek är att det måste till talang Den ska fångas i flykten för den är som en boomerang.

Det är tur att jag har mina kängor. De är nya, snodde dem efter en efterfest. Sulan får grepp mellan tegelstenarna och jag kan häva mig upp sista biten. Jack viftar bort min hand där jag sitter grensle på murkrönet. Han klättrar upp hela vägen själv. Han är aldrig så macho som när han nyss blivit knullad.

* * *

Någon har röjt som fan i antikvariatet och det ligger ett decimetertjock lager med gamla böcker över halva gården, men ser knappt asfalten. Vi går över böckerna. Trippar fram, har svårt att hålla balansen. Jag halkar nästan på Dorés Bibel men sedan är vi som kattdjur, tysta och vaksamma. Vi sov ofta här tills vi hittade en stor hög med porrtidningar, en del av dem handlade om familjer där alla hade sex med varandra., eller det var ju inte sant, man såg på bilderna att de vuxna hade sex med barnen och inte tvärtom, men i texten stod det att alla gillade det så det kanske var sant i alla fall. Föräldrarna sa att de lekte "tunnelleken" med barnen. Vi samlade ihop alla tidningar på vindsvåningen och tände eld på dem. Huset brann aldrig ner. Det är vi. Vi lyckas aldrig med någonting. Det är kärlek också. Egentligen ska man ju tända en eld längst ner så det brinner uppåt men vi gjorde fel. För att vi är klantiga, men efteråt sa vi till varandra att vi inte ville elda upp uteliggarnas grejer och det är lika sant. Det ville vi inte heller fast vi inte tänkte på det då. Men det kanske var därför vi inte tände eld på någons hem. De riktiga husockupanterna gjorde en stor affär av brandförsöket och hävdade att det var den hjärtlöse fastighetsägaren som ville få pengar på försäkringen och därför var villig att riskera människors liv. Vi sa inget men skämdes istället.

* * *

Det är tyst i huset. Trappan är av sten så det hörs inte när vi går uppåt. Snart har vi hittat ett system. Går upp för en trappa, tittar in i varenda lägenhet, gläntar bara på dörren, sedan kommer vi till vinden, går ner en annan trappa och tittar på vägen ner. Efter ett tag tror jag vi går samma väg igen. Jag går lätt vilse. Ett tag bodde vi i en vind på Bangatan. Då kunde jag alltid sikta på Masthuggskyrkan för att ta mig hem och gick aldrig vilse. Kyrktornet stod som en kuk mot himlen. Vi går och går, trappa upp och trappa ner, hör något, stannar, lyssnar, då är det tyst. Vi går igen, letar. Till slut är det inte lika spännande för mig längre och jag är trött i benen. Nu slår hjärtat av ansträngningen. Min kropp sviker mig.

"Kan vi inte ta rast?"

Jack manar mig vidare. Vi fortsätter men hittar ingenting.

Vid en lägenhet låtsas jag att jag hör något och smyger in. Jag såg att den fortfarande var möblerad. Jack tassar efter mig. Jag lurar in honom till sovrummet, lägger mig på sängen som till och med har lakan, och vägrar kliva upp. Han lägger sig bredvid mig som en boll och jag trycker mig mot hans rygg. Håller händerna runt hans magra överkropp. Revbenen. Känner på födelsemärket. Han skakar och darrar. Jag trycker handen mot hans hjärta och det pickar så snabbt och hårt som vore han en fågel. Gulle. Jag smeker honom över håret och berättar att jag är hans sjömanskvinna som står vid stranden och ser efter hans skepp, väntar alltid på honom, väntar honom hem till min famn, jag är kvinnan vid havet,

jag bär minnet av de barnslavar vilka offrade sig för männen under utövandet av sin gärning
de farofyllda åren noll till arton Jag är ett tacksamt vuxenfolk.

Jack säger att han hatar mig för att jag använder versen men samtidigt stillar sig hans rusande hjärta. Det är magi, det är ritual, man måste inte tro på orden, man måste bara säga dem, höra dem sägas. Han tvingas tro att hans liv har en mening, att allt det han utsätts för föder en tacksamhet. Han sover. Jag låter händerna leta rätt på fickpluntan och tar en klunk, inte utan dåligt samvete trots att jag vet att allt

hans är mitt, allt mitt är hans. Det enda han inte vill dela med sig av är sina minnen och det enda han inte vill ha är mina trosor. Innan jag somnar hör jag röster men det är nog redan i drömmen. De stampar och slår i dörrarna. De smyger inte, de är inte vi.

Genom Jacks drömmar går det en parad av män, mäktiga nog att ta andan ur en, jag kan höra dem genom hans öra. De pratar på engelska, svenska, spanska och språk jag inte förstår. Är det latin? Det är biskopar, affärsmän, korsriddare och läkare. Han sover oroligt och jag viskar hans favoritdröm vid hans örsnibb. Om barnen som gjorde myteri på väg över Atlanten och plundrade de spanska galleonerna på silver och skulle slänga prästerna till hajarna. Prästerna säger att då kommer de själva till himlen men inte barnen. Men barnen överlistar prästerna och åter upp dem. Om de ska till himlen men är i deras magar så måste Gud lyfta upp barnen samtidigt. Smart.

Men det blev fel och jag berättar en hallis. Om en flämtande pestsmittad nunna i ett kloster. Berövad sina böcker och instrument, förbjuden att tala och dikta av sin biktfader som är klädd i en svart kåpa och har en vit fågelmask. Jag vet inte varför jag berättar det för Jack. Han vrider sig i sömnen men jag kan inte sluta. Det måste varit malört eller peyote i spriten. Dokdok lurade honom, vann igen.

* * *

Jag sitter svettig i sängen och väntar på att Jack ska vakna. Jag vågar inte väcka honom. Det hörs ljud från lägenheten intill. Flera människor, stora ljud. Som om de flyttar på saker. Dunsar. Dunsar med kras. Som om de slår sönder något. Ett objekt, ett ting. Sten och trä som går sönder. Nej, dumheter. Jag ska vara modig. Går upp och ser mig om, gläntar på dörren. Hör många fötter gå upp för trapporna och stänger igen. Låser. Det är en riktig dörr med riktiga lås, som om vi bodde här och det här var vårt hem. Jag låser om oss. Jack gnyr i sömnen. Jag hittar en kniv i köket. Slipar den mot diskbänkens stålkant som jag sett någon göra någon gång. Vem? Sitter med kniven i båda händerna framför dörren. Men det händer inget. Bara rörelse som jag inte kan se. Jag vaknar till. Balkongen. Jag går ut på den. Vi är på tredje våningen och det finns en luftig och solig värld utanför vår fuktskadade och mörka våning. Grannlägenhetens balkong är en meter bort. Jack hade lätt klarat hoppet. Jag leker att jag är en pirat och tar kniven mellan tänderna men vänder eggen inåt och börjar blöda i mungiporna. Ställer mig på räcket. Bara en meter. Det är en fånig längd. Vilket missfoster som helst kan hoppa en meter. De kallade mig det i skolan, som om det vore en oskönhetstävling. Miss Foster. Jag kan till och med hoppa en meter på höjden. Ena handen mot väggen. Bägge fötterna på räcket sedan hoppar jag. Nästan bara ett stort kliv. Håller händerna framåt. Sätter ner foten på metallen där en död blomlåda hänger och farten tar mig över och ner på balkongen och då spottar jag ut kniven och tar emot med händerna som skrapas upp och kniven skramlar ner. Jag klarade det. Sticker upp mitt huvud. Inga gardiner. Flera män i rummet som inte ser mig. De tittar alla på något annat. En stor mörk låda. Jag menar riktigt stor. En Rubiks kub på två meter med en mörkgrön presenning över.

”Ut!” ropar en man. ”Först betalningen, annars får ingen se.”

En man i skinnväst invänder. Tycker att han vill se först så det inte är bedrägeri.

Han får reda på att åsynen i sig kan hela. Fågeln måste vara dold.

Den har ändå en stor bur att flyga i. Men inget ljus. Jag undrar om den sover.

Alla utom tre män är ute. Två av dem håller avstånd, står som på vakt, stirrar på buren.

”Caradrius” säger den tredje och viker upp presenningens kanter. Caradrius är stor, måste sitta böjd för att inte slå i taket. En människofågel med vit fjäderdräkt på halsen, armarna eller vingarna är också vita men inte lika bländade, kanske är det bara smuts. Om halsen är kritvit är vingarna benvita. Man ser revbenen när den andas. Kvinnobröst. Fjädrar i skrevet och på låren. Vid knäna börjar fågelbenen.

Tjockhudade och bruna. Inte fjäll men liksom sjok av hud. Övernäbb och underhaka. Gula ögon. Näbben är lång, säkert två-tre decimeter. Men hakan ser mänsklig ut. Mannen knuffar på henne med en käpp och hon sätter sig på huk på golvet, trycker näbben mot burens spjälor. Buren är av järn.

En rörelse bakom mig!

Jack landar och tecknar åt mig att inte skrika. Han snarare klev än hoppade över.

Han tittar och det ser ut som om det kliar i hans kropp vilket får mig att tänka efter, känna efter. Jag känner efter. Ingenting. Har han abstinens? Jag vill fråga honom men håller mig. Pekar på Caradrius.

Abstinens på pengar. Kunderna kommer in en efter en. Lämnar över stora tjocka sedelbuntar som räknas noggrant. Pengakåtheten. Den första är en kvinna och hon trycker sina bröst mot gallret. Caradrius närmar sig med näbben och kvinnan backar för att sedan, med avsmak i ansiktet, trycka fram bröstet. Caradrius har inga händer, vingpennor istället för fingrar, verkar vilja komma nära men inte vet vad hon ska göra. Till slut trycker fågeln sina bröst mot kundens och då stönar kvinnan och andas tungt och drar sig sedan tillbaka med ett leende. En svag, märklig lukt träffar våra näsor. Som acetone.

En till, en till, en till. De pressar sina kroppsdelar mot honfågeln, viftar med dem innanför gallret, eller står och tittar som på en korsfäst enfödd son. Pengar byter ägare. Smitta byter kropp. Den som inga pengar har får gå. Caradrius är som en magnet för virus, infektioner och ser tröttare och tröttare ut. Fjädrarna är matta. Trillar av. Bölder och sår växer fram på kroppen. Hon blöder från bröstet, från näbben, haltar på ena benet. En man knäpper upp sin gyfl och trycker sig mot gallret. Gnider sitt kön mot Caradrius näbb, över, under, på. Desperationen förbyts mot lättnad. Caradrius faller ihop på marken och mannen stoppar in sin kuk i byxorna.

Mannen med käppen petar provande på fågeln. Hon reagerar inte.

”Då räcker det för idag. Vi tar upp henne på taket.” Han vänder sig mot en av vakterna. ”Öppna upp. Det luktar för jävligt här inne.”

Jag och Jack ser på varandra. Han reser sig. Slänger upp sin fot på räcket och hoppar över till vår balkong med ett enda hopp.

Det kan jag inte göra om.

Jacks oroliga ansikte när han vänder sig mot mig. Jag kliver upp på balkongräcket. Stödjer mig mot väggen. Hör dörren öppnas bakom mig. Sträcker ut benet och blundar och kastar mig. Slår i smalbenet och landar på Jack som trillar bakåt.

En snubbe i skinnjacka fräser något och börjar klättra upp på räcket för att slänga sig över till oss, slänga sig över oss.

Jack kommer på fötter. Tar upp en stol som ligger på balkongen och håller upp den, som för att mota bort skinnjackan. ”Du kommer ramla, fattar du!”

Snubben kliver ner igen. Flinar mot oss. Skinnsnubben vrålar in i rummet, till sina kompanjoner.

”Vi har två fluktare här!”

Jag ser på Jack. Vi står kvar. Visar inte ryggarna.

Mannen med käppen, ledaren, kommer ut på balkongen. Stirrar på oss. Han spelar samlad. Han bjuder på ett leende. Skeva tänder. Förklarar att nu försökte vi visst få något gratis, men så lätt är det inte. Att vi lika gärna kunde ställa oss i kö. Hosta upp pengar som vi inte har.

Jack höjer stolen och vråker den mot männen och vrålar till mig. ”Spring!”

Och vi springer, vi springer genom vår nya gamla lägenhet. Klättrar över vår dubbelsäng. Sliter upp dörren. Springer rakt in i famnen på den tredje mannen. Han skullar Jack som faller ihop. Mig slänger han på golvet. Sätter foten på min strupe.

Jag försöker sparka honom i skrevet och han pressar ner foten tills jag slutar.

”Aj.” Det är allt jag säger. Visar underkastelse. Jag lugnar ner mina ben och han trampar inte ihjäl mig.

* * *

De låser in oss i Caradrius bur. Människofågeln ligger invirad i en trasmatta utanför burens. Fjädrar och trasor. Jag och Jack, snoriga och blodiga.

Jack återuppstår och pratar med blod rinnande från näsan in i munnen. ”Hon är sjuk. Hjälp henne så gör jag vad ni vill.”

Ledaren gör tecknet för pengar. ”Visst, det är det vi håller på med. Hjälper folk. Men det kostar.”

”Jag har inga pengar. Men jag kan suga av er allihop. Ni kan knulla mig.”

”Vad får dig att tro att jag vill knulla din beniga röv?”

Hantlangarna flabbar.

Jag ställer mig upp. ”Ta mig då.”

”Hon är sjuk!” säger Jack.

”Jag är inte alls sjuk!”

Han suckar och skakar på huvudet. De tar fågeln och bär iväg med henne. Skinnpajen stannar kvar och glor på oss. Vi glor tillbaka. Jag försöker stoppa Jacks blödning.

* * *

Skinnpajen står en bit bort, i köket, och pissar i köksvasken. Sneklar på oss i vår bur. Så vi inte gör något dumt. Vi gör inget dumt. Vi gör ingenting. Buren är så himla stabil. Påminner om träslöjden och den läraren vi hade då med nio och ett halvt finger. En annan lärare lekte nio och en halv vecka med mig, men inte träslöjds-gubben. Träslöjds-läraren försökte uppmuntra mig, var glad att någon tjej sökte sig dit och inte fastnade i syslöjden. Han fattade aldrig att jag var där för att sno thinner.

När de kommer tillbaka går Caradrius själv. Hon har en svart säck över huvudet. Hon ser ut som om någon tvättat och borstat henne. Blöder inte. Fjädrarna lyser vita igen, bara enstaka fläckar av gulbrunt och rostrött. Men huvudet är böjt.

Mannen puffar henne mot oss med käppen. Vi backar. Han tar av henne huvudet och hon ser ner i marken.

”Se Caradrius i ansiktet.” Han riktar sig till Jack. När Jack tittar höjer mannen hennes huvud med käppen under näbben. Tar ner käppen. Fågeln och Jack ser varandra i ögonen. Några långsamma sekunder rinner bort.

Det räcker så, säger mannen och beordrar Jack att sätta sig igen. Nu är det min tur. Mannen pekar på mig och jag stålsätter mig. Tittar mot näbben och försöker fånga de små pliriga fågelögonen. Inser att de är just det. Ögonen är inte mänskliga. Men Caradrius vill inte se på mig. Jag slipper. Hon vänder bort sitt huvud och mannen gör inget för att hindra henne.

Sedan åker säcken på igen och mannen sätter sig på en stol, skakar fram en cigg, bjuder runt, bjuder mig och Jack också, alla utom Caradrius får röka.

”Släpper ni oss nu?” försöker Jack. ”Vi säger inget till någon. Schysst affär ni har igång. Vad kostar det att bota henne? Jag ordnar pengar.”

Många frågor från Jack, men mannen svarar inte, han kommer med en motfråga. Hur visste vi om det här?

”Alonso.” Jack blåser ut röken som en filmskurk. Skamlös och sorgfri över att få gola ner golbögen. Männan ser på varandra under tystnad.

”Varför ville hon inte se på mig?”

Nu vill mannen inte heller se på mig. ”Hon vänder bort blicken om patienten är dödssjuk.” Han låter ögon passera över mitt ansikte. ”Caradrius kan hela. Men det kostar, jag menar inte för er, det gör det så klart. Men det kostar på, för henne. Hon tar på sig smittan.”

Hon ser ju frisk ut nu, protesterar Jack lamt.

Det gör hon. Hon är som ett batteri, säger mannen. Laddas i solen. Blöder och svettar ur sig tumörer och virus när hon ligger på taket. Men som ett batteri går det inte hur många gånger som helst, för varje gång tar det längre tid och för varje gång blir hon sjukare och sjukare. Till slut hjälper ingen sol i världen. Skymning. Sedan blir han mer praktisk. Det här är ett dåligt ställe att vara på. Vem som helst kan dyka upp, han sneglar på oss. Men fördelen är ju att det inte är knutet till någon. Ett ingenmansland. Men med pengarna de redan tjänat kan de nog skaffa något bättre.

Något med hans sätt att tänka högt gör det så självklart att vi inte är ett hot. Vi kommer aldrig berätta för någon vad vi vet.

Han slår ihop händerna med en smäll. ”Vi ska nog hitta en lösning! Tjejen vill bli frisk, vi vill ha pengar. Klart det går att lösa!”

Om vi skaffar kunder till dem, försöker Jack. Han känner många hivare.

Kunder är inte problemet, muttrar mannen. Säger plötsligt att vi kan gå. Berätta det inte för någon, då jävlar.

Han ser knappt ut att mena det. Vet väl vad vi är för skrot och korn. Men vem skulle vi berätta för, och vad skulle vi berätta?

Jag vill gå men Jack vill stanna, vill att vi ska ordna det på något vis. Ibland kan jag se vad som rör sig i hans huvud. Nu är det desperation. Bara han inte hotar med att vi ska tjalla, sabba deras affärer. Det är ändå helt orimligt.

Jack säger det igen. Han gör vad som helst.

* * *

Männen dividerar sinsemellan. Till slut vänder sig ledaren mot oss.

”Vi börjar med morfin.” Han tittar på Jack. ”Om du vill göra vad som helst kan vi pröva. Om det funkar överlever hon, annars får hon gå.”

Jag skakar på huvudet. ”Inget morfin.”

”Vi kan göra vad vi vill med er ändå. Utan morfin kommer det göra ont. Och när jag säger ont menar jag jävligt ont.”

Det blir morfin. Vi är pinsamt lättövertalade. De ska göra något med oss. Vi ska vara morfina tillsammans. Bära eller brista. Jag och Jack, Jack och jag.

En av männen ler, ett varmt genuint leende med snusgula tänder. ”Morfin. Det är som att vara i en ängels fitta.”

”Jag vet inte”, svarar Jack. ”Jag har aldrig varit i en änglafitta. Bara i djävulens röv.”

De kan inte sluta skratta. Deras vulgo-krimi-skratt smittar och snart skrattar jag och Jack också. Rädda, ängsliga skratt. Den enda i rummet som inte skrattar är Caradrius.

* * *

Snart ligger jag och Jack bredvid varandra på golvet och mår fint. Han pratar om senaste gången han fick morfin. Det var på sjukhus och jag förstår aldrig riktigt varför han var där, men tror det handlar om att han skurit upp sina handleder och skadat nerver och sensor och det festliga var att enbart underarmen var

bedövad. Så han låg där på sjukhussängen och var fascinerad över att han kunde röra handen och fingrarna fast hela underarmen var borta och överarmen funkade också. Så han höjde armen för att se vad som hände. Han härmar sin rörelse nu. Och när armen stod rakt upp trillade handen ner och träffade honom på näsan och det gjorde ont som fan fast han inte kände något i armen och då skrattade han så personalen bad honom dämpa sig och beordrade honom att ligga still. Det var något mer med att läkare var som pedos. Att ens kropp bara var ett ting i deras händer. Som att man inte fanns och de blev förvånade när man pratade. Jack berättar bra och han höjer sina armar i luften och låter händerna falla ner i ansiktet på sig själv och skrattar. Och på sätt och vis är det här också en sjukhussäng fast vi ligger på ett skitigt golv i en bur i en rivingskåk vid Linné och bredvid oss ligger en skitkonstig halvgudisk fågelkvinna.

Sedan öppnar de dörren och tar Jack från mig och jag kan inte göra ett skit och Jack ber mig inte försöka för nu ska han ordna så jag blir frisk. De tar Caradrius också. Jack håller sig kvar i gallret och jag trycker mig mot metallen och hans kropp. Han tar mitt huvud i sina händer och säger att det här är meningen med hans liv, att rädda mitt, och att jag inte får stoppa honom och inte gråta. Jack blir alltid högtidlig av opiater, hinner jag tänka innan han är borta och det är en taskig tanke fast det är sant.

Jag ligger på ett golv och väntar på Jack.

* * *

Saliven har runnit från min mun ner på golvet och min kind klibbar mot linoleummattan. Jag rycker till och sätter mig upp när de kommer in i rummet igen. Det är bara Caradrius och männen. Ingen Jack. Caradrius är rak i ryggen, nästan stolt, struttar fram. Fjädrarna är helt vita nu, även på vingarna. Näbben är hård och blank. Den gör saker. Går först, kommer fram till buren och öppnar. Kommer in till mig och ser på mig som om den vore Messias och jag spetälskad. Hon böjer sig ner och håller om mig med sina starka vingar, flyger bort med mig. Nej. Det händer inte, men jag trodde det skulle hända. Vaggar mig, stryker kärleksfullt sin näbb mot min kind. Det är så ömt att jag vill gråta. Jag stryker henne över fjädrarna och känner hur det lättar. Det är som när locket för öronen försvinner fast gånger tusen. Jag är frisk. Jag förstår att jag är frisk och reser mig upp hastigt! Männen stampar i golvet, ler och applåderar. Jag väntar på att fyra ljuva änglar ska landa framför mig, ta hjärtat ur min kropp och lägga det i en plastpåse med min spruta. Jag ser att Caradrius inte har några bröst längre.

”Du kan gå” säger ledaren.

Jag stirrar på Caradrius bröst. Hon har Jacks födelsemärke där. Precis där det satt på honom.
Jack.

* * *

Bokrecensioner

Barrfiolernas rike

Doppelgänger heter ett relativt nystartat förlag som ännu inte har gett ut så många böcker, men ändå har en tämligen intressant utgivning. De skriver själva på sin webbsida att de har en "förkärlek för det säregna, udda och skrämmande." Vilket naturligtvis är en lovande beskrivning.

Jag köpte *Barrfiolernas rike* av Joni Huttunen på bokmässan, och konstaterade snabbt att det är en välskriven kortroman om Miika som är uppvuxen i Göteborgs förorter med sin mor, men beger sig till finska landsbygden för att få tid att skriva en roman och söka sina rötter i familjens gamla stuga som har stått övergiven i flera år. Väl i stugan är han kanske inte helt beredd på vilket sätt han kommer att få möta sin familjs historia och anledningen till att modern flyttade till Sverige.

Det här är på många sätt en klassisk historia – en berättelse om att återvända till sina rötter, men också klassisk genom de inte helt oförutsägbara övernaturliga inslagen. Men det betyder inte att det på något sätt skulle vara en dålig bok, tvärtom. Huttunen skriver bra och det är lätt att känna sympati för den ibland lite tafatte Miika. Beskrivningarna av den finska landsbygden är väldigt fina och historien om familjeödet är gripande och intressant.

Jag uppskattar Huttunens grepp att berätta i presens. Jag fick en gång höra att "det går inte att ljuga i presens i en bok" och det ligger något i det. En historia som berättas i första person i preteritum kan ju vara ändrad av berättarens minne, men när vi som läsare möter saker samtidigt som berättaren, så skapas en speciell närvaro och en sorts fiktiv sanningshalt i verket. Detta gör ju att vi, medan vi läser, låter oss själva tro på det övernaturliga som den rationelle berättaren från storstaden möter i landsbygden, och också följer med i hans resonemang för att förklara bort det han upplever.

Joni Huttunens debut är mycket lyckad och jag följer gärna hans vidare författarskap. Doppelgänger är också ett förlag som jag med intresse kommer att följa och jag hoppas att de kan bidra till mer udda och säregna böcker av hög kvalitet på den svenska marknaden.

- Patrik Centerwall

[Barrfiolernas rike](#)

Ingrid

Ingrid av Love Kölle är en underbart skruvad liten bok om den till synes snälla kyrktanten Ingrid som i hemlighet sysslar med nekromanti. Det är en egenartad historia som pendlar mellan humor och skräck utan att egentligen falla åt något håll – vilket faktiskt inte gör något. Jag vare sig skrattar eller blir rädd när jag läser, men jag blir i alla fall väldigt underhållen.

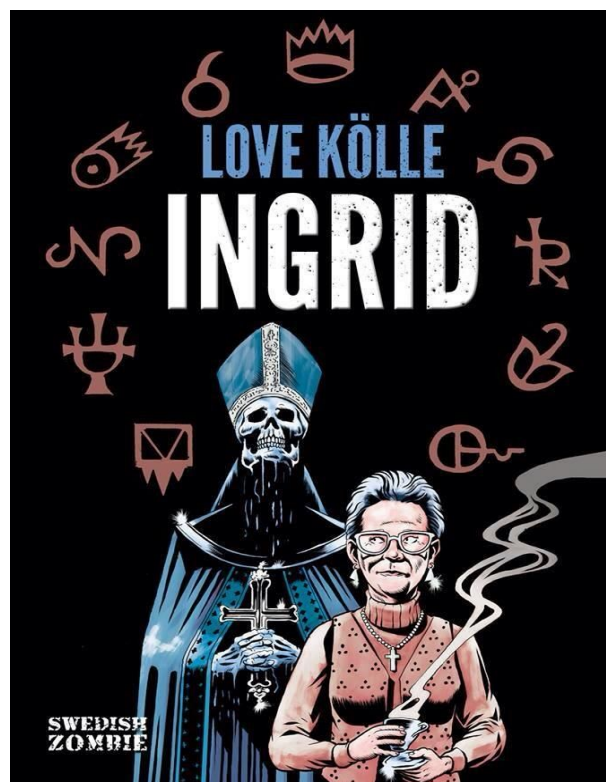
Kölles skruvade historia är sammanhållen och rappt berättad. Det är en bok som man läser klart ganska snabbt, delvis beroende på att den inte är så lång, men också för att det är ett bra driv som håller spänningen uppe hela tiden.

Enligt förlagets information är boken en del av ett större fiktivt universum, och det märks. Kölle är väldigt ivrig att visa upp så mycket som möjligt av sitt världsbygge, ibland nästan lite för ivrig och det hade kanske varit en fördel att visa mindre och låta oss läsare ana mer. Med det sagt så får jag ändå understryka att Kölle hanterat sitt världsbygge med säker hand och att han väl hanterat alla detaljer, varelser och annat som passerar genom boken.

Läsningen störs lite av att berättandet ibland blir lite rörigt när berättarperspektivet skiftar väldigt snabbt mellan olika personer, och jag hade också gärna sett lite mer fördjupning av Ingrid, hennes drivkrafter och bakgrund. Det verkar onekligen som det finns mer att berätta om denna lilla rara tant och hennes intressanta liv. Hade vi fått reda på mer om henne hade boken kanske fått lite mer djup och också blivit mer gripande.

Men detta fråntar inte faktumet att *Ingrid* som sagt är en mycket underhållande bok som kan rekommenderas för alla som vill läsa fantastik utöver det vanliga. Ett extra plus för det fantasieggande slutet som utan att vara en cliffhanger lovar gott för vidare utflykter i Love Kölles skruvade världsbygge.

- Patrik Centerwall

[Ingrid](#)

Zonen vi ärvde

Fruktan är namnet på ett skrivarkollektiv som bland annat driver en blogg som de fyller med noveller inom de fantastiska genrerna, alltså skräck, fantasy och science fiction. Kollektivet har tidigare gett ut den utmärkta antologin *Stockholms Undergång* (och det säger jag inte bara för att jag är göteborgare av födsel och vana, utan för att det är en samling med mycket bra noveller).

Nu har de gett sig på den postapokalyptiska värld som första gången introducerades i rollspelet *Mutant* från 1984 och som för några år sedan fick en renässans när en ny version av spelet kom ut under titeln *Mutant är noll*. *Zonen vi ärvde* är alltså något så sympatiskt som en novellantologi baserad på ett av de mest klassiska svenska rollspelen. Bara det kan få vilken nörd som helst att dansa av glädje, och det är också en fröjd att antologin har fått en så genial titel. Referensen till Taubes visa, som utan tvekan är en viktig del av vårt svenska kulturarv, upphöjer ju nästan *Mutant* till ett modernt kulturarv.

Det är också glädjande att konstatera att *Zonen vi ärvde* är en tämligen smal antologi. Anders Fagers novellsamling *Kaknäs sista band*, som också utspelade sig i Mutantvärlden upplevde jag som mycket mer inbjudande till en läsekrets som inte känner till ens någon inkarnation av rollspelet, medan det nog är en förutsättning att känna till Mutantvärlden för att fullt ut uppskatta *Zonen vi ärvde*. Det här tycker jag absolut inte är något negativt. Jag är snarare väldigt glad över att det i Sverige 2017 finns en tillräckligt stor läsekrets för att det vara intressant att producera en bok med noveller från en klassisk och inhemsk rollspelsvärld.

Fruktan är också, vågar jag påstå, rätt grupp för att ta sig an denna värld. Det är en mycket kompetent samling författare som skriver genomtänkta och välutförda noveller. Antologin innehåller egentligen inga svaga bidrag, även om det finns de som sticker ut som något starkare och originellare. Om det möjligtvis finns något som drar ner helheten så är det att det är väldigt mycket fokus på historier om robotar och artificiell intelligens. Inget ont om robotar i sig, här finns det många intressanta frågor att utforska, särskilt i en förfallen värld efter katastrofen, men jag kan sakna alla andra aspekter från Mutantvärlden. Jag hade till exempel gärna sett mer av de muterade djuren och de problem som skapas i en värld där människor inte längre är ensamma bland intelligenta varelser som försöker överleva. Ska jag nämna en robotnovell som sticker ut, är det *Sälen* av Olle Söderström där vi verkligen får en artificiell intelligens syn på att överleva i världen efter katastrofen.

Starkast Mutantkänsla får jag i novellerna *Gud och fredagsmys* och *Gräsbitarna*. I den förstnämnda, av Malin Gunnesson, fångas upplevelsen av att inte riktigt förstå det som hittas från den förgångna civilisationen väldigt bra – och jag ler nostalgiskt när novellen får mig att minnas klassiska Mutants fyndtabell. Dessutom gillar jag novellens beskrivningar av ruiner i ett större landskap. *Gräsbitarna* av Fredrik Stennek är en av mina favoriter i samlingen. Jag vill inte förstöra nöjet för er genom att berätta för

[Zonen vi ärvde](#)

mycket om handlingen, men den här novellen fångar känslan jag vill ha från *Mutant*: utsattheten, utforskandet och den nya generationens försök att tolka det som finns kvar av civilisationen.

I andra noveller får vi en mörkare och också nästan skräckbetonad bild av Sverige efter katastrofen. Markus Skölds *Hemlängtan* kombinerar till exempel en väldigt mänsklig längtan med en krypande fasa kring det okända och Boel Bermanns *Jubileum* är en kort, genial och nattsvart liten pärla i antologin.

Den kanske starkaste novellen är Fredrik Stenneks *Det perfekta ögat* som är en brutal, vacker och tragisk novell. I sin beskrivning av hur en människa ska ta hand om något som för oss är så naturligt, men för framtidens människor efter katastrofen är obegripligt så har Fredrik Stennek verkligen fångat essensen i science fiction när den är som bäst, när den får oss att tänka och gripas av människors förmågor och oförmågor.

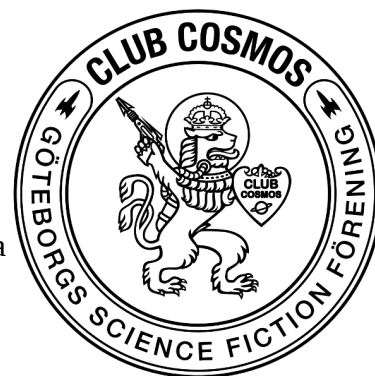
Men det finns som sagt många fler riktigt bra historier i antologin, och jag tror att de flesta kan hitta inte bara en utan flera favoriter. *Zonen vi ärvde* är på det stora hela en välgjord och inspirerande bok. Har man någon gång spelat någon version av *Mutant* finns det ingen anledning att inte läsa den, och har man av någon anledning inte spelat rollspelet så kan samlingen vara en god ledsagare för att komma i stämning medan ni sätter er in i reglerna till *Mutant år noll*.

- Patrik Centerwall

Västsvenska föreningar för science fiction och fantasy

Club Cosmos – Göteborgs litterära science fiction-förening

Club Cosmos, grundad 1954, är Sveriges äldsta aktiva science fiction-förening. Klubben har ett sextiotal medlemmar och även om föreningen främst är inriktad mot litterär science fiction så diskuteras allt från film till radio och musik. Club Cosmos träffas den andra tisdagen i varje månad på puben The Rover i Göteborg. Förutom pubträffar ordnar föreningen bland annat picknicker i Slottsskogen, biobesök på science fiction-filmer och olika kongresser. På kongresserna hålls seminarier, föredrag, hedersgästtal, middag och auktioner. Club Cosmos är en förening för dem med ett brett intresse för science fiction och klubben är dessutom stolt sponsor till föreliggande novelltidskrift.

Web: <http://clubcosmos.net>

E-Post: info@clubcosmos.net

Mithlond – Göteborgs Tolkiensällskap

Mithlond är en förening för alla som är intresserade av J.R.R. Tolkiens magiska värld. Föreningen grundades 1981 och har idag ett sjuttioital medlemmar. Det är en litterär vänskapsförening som samlar personer av alla olika åldrar och övertygelser kring ett gemensamt intresse för fantasy och Tolkien. Medlemmarna gestaltar karaktärer från Tolkiens värld som de själva valt. Alver, hobbitar, dvärgar, människor (och en och annan mer ljusskygg varelse) träffas och har trevligt tillsammans. Några gånger per år arrangerar Mithlond större fester (med banketter, dans och ceremonier). Den mer vardagliga verksamheten sker till stor del i mindre gillen för bl.a. språk, böcker, historia, hantverk, spel, musik, dans, mat och dryck. Aktiviteterna involverar allt ifrån djupdykningar i Midgårds historia till hantverksträffar vidare till bara lättsamt umgänge över kakor och te.

Web: <http://mithlond.se>

E-Post: lots@mithlond.se

Steampunk Göteborg – För de steampunkintresserade

Steampunk Göteborg är en ideell förening för alla er som är intresserade av ämnet. Oberoende av om ni är nybörjare utan en knapp aning om vad ni ger er in på, eller redan har byggt en egen ångdriven robottelefon, är alla välkomna.

Föreningen och dess medlemmar anordnar event, träffar och workshops för att främja den växande steampunk-kulturen i Göteborgsregionen samt skapa en social plattform där likasinnade kan träffas, dricka te och ha trevligt.

Web: <http://steampunkgbg.se>

E-Post: info@steampunkgbg.se

West Coast Trekkers – Förening som visar Star Trek på bioduk

West Coast Trekkers, WCT, grundades 1996. Fyra gånger om året arrangerar WCT Star Treffar då de visar Star Trek-avsnitt eller långfilmer på bioduk. De har också boktreffar, pubkvällar och föredrag. På treffarna har WCT utlotningar av priser och de har även olika tävlingar i form av Fan Art (skapa Star Trek-konst i valfritt material) och kostymtävling (hemmasydd uniform eller annan klädsel som inspirerats av Star Trek).

Web: <http://www.trekkers.se>

Kalendarium

Notera att medlemskap eller inträdesavgift kan krävas för vissa evenemang. För mer information, se respektive arrangörs hemsida. Ändringar kan förekomma närsomhelst.

Datum	Evenemang	Arrangör
December 2017		
11/12	Julmiddag	Club Cosmos
12/12	Pubkväll	Club Cosmos
27/12	Bokgille	Mithlond
Januari 2018		
2/1	Ölkväll	Mithlond
6/1	Steampunkfika	Steampunk Göteborg
9/1	Pubkväll	Club Cosmos
27/1	Steampunkmässan	Steampunk Göteborg
28/1	Årsmöte	Steampunk Göteborg
31/1	Bokgille	Mithlond
Februari 2018		
3/2	Steampunkfika	Steampunk Göteborg
6/2	Ölkväll	Mithlond
10/2	Vinter, kongress i Uppsala	
13/2	Pubkväll	Club Cosmos
23/2	Årsmöte	Club Cosmos
28/2	Bokgille	Mithlond
Mars 2018		
3/3	Steampunkfika	Steampunk Göteborg
6/3	Ölkväll	Mithlond
13/3	Pubkväll	Club Cosmos
28/3	Bokgille	Mithlond
April 2018		
3/4	Ölkväll	Mithlond
7/4	Steampunkfika	Steampunk Göteborg
10/4	Pubkväll	Club Cosmos
25/4	Bokgille	Mithlond
Maj 2018		
1/5	Ölkväll	Mithlond
5/5	Steampunkfika	Steampunk Göteborg
8/5	Pubkväll	Club Cosmos
30/5	Bokgille	Mithlond
Uppdaterad 2017-12-04		

Planerar ni ett evenemang? Skicka e-post till info@clubcosmos.net och berätta.

Adjöss och tack för fisken

För att citera kapten Janeway:

Time travel. Since my first day on the job as a Starfleet captain I swore I'd never let myself get caught in one of these godforsaken paradoxes — the future is the past, the past is the future, it all gives me a headache.

Så nu slutar vi med tidsresorna på ett tag för att spara in på eventuell huvudvärk. Men — åter till framtiden så att vi håller oss någotsånär till ämnet i det här efterordet.

Efter ett så här späckat nummer kan det såklart bara gå utför, vilket det kommer att göra med råge eftersom nästa nummer handlar om dystopier. Hur illa kan det då tänkas bli? Vi kommer säkerligen att få se allt från byråkratiska och bolagiserade till teknologiska eller religiösa dystopier och måhända en post-apokalyptisk eller invaderad framtid på ett hörn. Dock är det väl ändå så att den värsta framtiden av alla vore en framtid utan fler nummer av Brev från Cosmos, så den utesluter vi genom att publicera nästa nummer redan 2018.

Till sist vill vi återigen tacka alla som läser och passa på att önska en God Jul eftersom det här numret blev klart en bit in i december.

-Peter Bengtsson